سبيل
الكل في سبيل الحق
Sebil
herşey hak için

Siyasî, edebî, tarihî haftalık gazete ● 22 Safer 1397
Sahibi ve Başyazarı: Kadir Mısıroğlu ● 11 Şubat 1977
Vilâyet Han Kat: 3 Nu: 204 Cağaloğlu — İSTANBUL

SAYI: 59 / BEŞ LİRA / BİR D.M.

NEŞRİYAT MÜDÜRÜMÜZ YALÇINER'İ ÖLDÜRMEK İSTEDİLER!

Fikrî bir temelden mahrum olduğu için ibresi her gün biraz daha yok olmaya doğru kayan ve giderayak kendisini «var» saydırabilmek için bütün İslâmcılara saldıran Feyzioğlu:

"AP, MSP'ye teslim oldu"

Selâm

Baskıncılarla hasbihal

ZAMANINI iyi seçmişsiniz, mekân tesbiti de iyi... Üzerime doğrulttuğunuz tabancanın tetiğine basmak kâfi idi. Evimin kapısı önünde, belki yaralar ve belki de öldürürdünüz. Üçüncü ihtimâl gerçekleşti; kaçtınız.

Belki maksadınız öldürmek değil de «korkutmak» idi, onun için maksadınızı hâsıl olmuş düşünerek, kaçtınız.

Veya, muvaffak olamadınız da, kaçtınız. Her neyse..

Bu vesile ile, tanımadığım siz gençlere bazı diyeceklerim var; sizinle en iyi haberleşebileceğim yer burası olduğu için gazetemden sesleniyorum.

Evvelâ bir hatıramı nakledeyim: Rahmetli Binbaşım Dündar Bey, -gençlik hevesiyle silâha meraklanmamız üzerine- kat'iyyen tabanca taşımamamamızı nasihat eder ve şöyle derdi:

«Tabanca belâdır. Muhtemel belâyı savuşturayım diye taşımak istersiniz fakat, savuşturmak yerine belâya iteklenirsiniz. Savuşturma nisbeti, yâni düşmanımızı caydırıcı rolü yüzde 10 ise, sizi belâya itekleme nisbeti yüzde 90'dır. Ayrıca, silâh yerli yersiz çekilmez. Atalarımız kılıcı kınından sıyırdıklarında hakkını vermeden yerine koymazlardı. Tabanca da öyledir. Çekildiyse vazifesini yapmalı. Çekilmiş ve ateşlenmeden kılıfına konmuş silâh, sahibi için zilletdir. İstikbâlde hatırladıkça, insan vicdanı o zilletin ağırlığını hissedecektir.»

Bunu söyleyen -dikkatinizi çekerim- bir askerdi. Hem de silâhıyla ömür boyu imtihan vermiş ihtilâlci bir asker... Ben O'nun nasihatini tuttum. Tutacağım.

Gelelim «korkutma» bahsine.. Daha evvel nice yollardan tehdidlerinizi almıştım. Kulağıma geliyordu **«Seni şöyle yapacaklar, böyle yapacaklar!.»** yollu..

Acaba, tesir eder mi, diye düşünüyorlardı, herhalde.

Etmez arkadaş! Etmez çünkü, yine kulağımıza küpe ettiğimiz ilk söz şu idi: «Korkunun, ecele faydası yok!»

Mutlak Hakikat'in ordusunda saf durunca hele, yüreğimdeki «Kadere iman» nakşının bütün küfrü silindi. Hâlkeden Rabb'a ve O'nun alnıma yazdığına imanım tam. Veren de O, alan da O.. «Almak» hususunda o en büyük makamdan emir çıksa idi, O gün, o gece, o mekânda siz sadece «vesile» olacaktınız. Ve yine «emir» çıkmışsa, -hiç merak etmeyin ve muvaffakiyetsizliğinize üzülmeyin- «vesile» tayin edilmişseniz, hiçbirimiz -ben tedbir almakla, siz vazgeçmekle- alnımıza çizilenden kurtulamayız; birgün gelir bir başka yerde öldürürsünüz.

Âmenna!..

Şimdi, geliniz bir de mes'elenin şu yönüne bakalım: Pekiy amma, o gece yarısı bunca külfete ne diye kalktınız? Yâni kastınızın sebebi ne?

Sizleri tanımam. Mahallede evimi tesbit ederken yaptığınız sorup soruşturmalara bakılırsa, siz de beni şahsen tanımıyorsunuz. Eşkâl tarifi üzerine geldiğiniz anlaşılıyor. O halde, sizinle (ikinizle) nefslerimizi alâkadar eden herhangi bir hususda husumet sahibi değiliz. Alış-verişimiz de yok.

Ölyeyse niçin?..

«Şahsi mes'elemiz yok elbette, ondan önemlisi sen bizim dâvâmıza karşı çıkıyorsun!» diyorsanız, ben böyle şûurun sahibine vurgunumdur, alnından öperim.

Dâvâsı dâvam değilse bile alnından öperim, alnına namlu dayamam!

Bence dâvâsı bâtıl dahi olsa, dâvâ adamının kıymeti büyüktür. Dâvâsız, heyacansız, işkembe ve uçkuru için yaşayanlar bir tarafa, onlar bir tarafa!.. Tekrar edeyim, peşi sıra koştuğu bâtıl dahi olsa.. Çünki, onun hareketleri nefsî değildir ve gayrı şahsîdir. İdeali uğrunda gözünü budaktan esirgememektedir. Yâni adamdır, adam!.

Tam bu satırı yazarken, bu defa biriniz telefon ettiniz. «İnanan adam» olduğunuzu söylediniz. Yazmakta iken sorduğumu telefonda söyledim: Niçin?..

Verdiğin cevap «müslümanların arasına nifak sokma!» demekten öteye geçmedi. Kapattın telefonu.

Bak duy, ve herkes duysun:

Senin müslüman olduğuna, inanmıyorum bu bir, ikincisi:

«Niçin?» soruma istersen otur uzun uzun yaz cevabını, sütûnlarımı sana açıyorum, dâvâcı da olmayacak aynen neşredeceğim.

Aksi hâlde, «korkutayım» derken, korkan kimse durumuna düşersin ki, dâvâ adamı korktuğu an, adamlıktan çıkar.

Hayvan da değil, odun olur, odun!..

Y. YALÇINER

TEŞEKKÜR

Mâruz kaldığım suikast teşebbüsünü haber alarak bizzat gelen, telefon telgraf ve sair vasıtalarla arayıp soran gençlerimize arkadaşlarıma, dostlarımâ, okuyucularıma kalbî şükranlarımı arzederim.

Bu münasebetle solcu bir günlük gazetede çıkan haber hakkında da bir çift hatırlatmada bulunmak isterim. Gazete hadiseyi kendi imkânları içinde tesbit etmiş ve bana telefon ederek sıhhatıı hakkında bilgi istemiştir. Kendilerine bir beyanat vermemekle birlikte, «Niçin Gazeteciler Cemiyeti'ne veya Sendikası'na hâdiseyi duyurmadığımı» sorduklarında, «Bu türlü cemiyet ve sendikalar vasıtasıyla hiçbir mes'elenin hâlolunamayacağını, basının da kamplara ayrılmış vaziyette bulunduğunu, bir tesanüdün bu sebeple kurulamadığını» ifade ettim.

Gazete bu temennim ile birlikte haber içinde değerlendirmek istediği bazı hususları da benim beyanatım imiş gibi aksettirmiştir.

Bugünkü «cinâyet düzeni» içerisinde İslâmcılar bir kavga vermektedirler.

Ancak, bu kavgayı şu veya bu kendi dışlarındaki bir mihrakın desteği veya ittifakı ile yapmakta değillerdir. İhtiyaçları da yoktur. Bu başka meslek dallarında olduğu gibi hele gazetecilikte de böyledir. İslâmcı gazetecilerin kendilerine kendilerinden ve Allah'dan başka dostları yoktur. Elzem telâkki ettiğim bu hususu hassaten ifadeyi vazife addettim.

Yılmaz Yalçıner

OKUYUCU İLE HASBİHAL

TÂRİH ŞÂHİT

Muhterem okuyucularımız,

Malûm olduğu üzre 10 Şubat 1918, son devrin büyük siyâsî dehâlarından Ulu Hakan Sultan Abdülhamid Han'ın ebedî âleme irtihalinin sene-i devriyesidir. Hakkında pek çok şey yazılmış, memleketimizin idâresinden uzaklaştırılmasının hemen akabinde «büyüklüğü» *hasımları tarafından dahi teslim edilmiş olan Hünkârımız için fazla söz söylemeyi zâid addediyoruz.*

Gazeteniz Sebil bu münasebetle hazırladığı bir tabloyu okuyucularına takdim etmektedir. Cennetmekân Sultan'ın gençlik yıllarını aksettiren bu tablo'ya ayrıca merhumun tuğrasını da altın yaldız baskıya ilâve ettik. Beğeneceğinizi ümid ediyoruz.

Yukarıda siyah - beyaz fotoğrafını gördüğünüz bir diğer tablo ise «Selâtin-i Âl-i Osman» *a ait emsali görülmemiş nefasette ve bir renk armonisi halinde çizilmiş tarihi vesika... 36 Padişahın tek tek resimlerini ihtiva bu tablo 1 metre boyunda dev bir eser... Onu okuyucularımızın çerçeveletip bulundukları yerde en güzîde köşeye yerleştireceklerinden emin bulunuyoruz. Ancak -maalesef- bu tabloyu sadece ABONELERİMİZE takdim edebileceğiz. Diğer okuyucularımız ise idârehanemizden beherini 10 liraya alabilecekler. Fazla taleb halinde 7,5 liradan ödemeli olarak da gönderilecek.*

Sadece Abonelerimize verebileceğimizi belirttiğimiz bu «Selâtin-i Âl-i Osman» *tablosunu yine ancak gelecek sayımızda takdim edebileceğiz.*

Muhterem okuyucularımız,

Geçtiğimiz hafta İstanbul calib-i dikkat bir toplantıya sahne oldu: MSP Umumi Reisi Prof. Dr. Necmeddin Erbakan beraberinde bazı Vekiller bulunduğu halde, Türkiye'nin ünlü sanayicileriyle, MSP'nin giriştiği «Sanayi Hamlesi» *hak-*

(Devamı 15. Sayfamızda)

Feyzioğlu'nun endîşesinin asıl sebebi

Kadir Mısıroğlu

RUHLARINDA asîl bir mesajın heyecânını taşımayanlar, hayatları boyunca gösteriş peşinde koşmaya mahkûmdurlar. Zira, bunlar, bir türlü itimadı nefs sahibi olamaz ve ciddî bir tatminkârlığa ulaşamazlar. Bu yüzden, saman alevi gibi gelip geçici de olsa hariçten doğacak alâka ve teveccühlere nâil olabilmek için hadiselere, dâima dikkatleri çekecek tarzda dâhil olabilmek üzere fırsat kollayıp dururlar.

Böylelerine -belki de- tevlid edebileceği mûsibetlerin çok olması sebebiyle daha ziyâde siyâset sahasında rastlanır. Çünkü, -bilhassa eskiden- siyaset, ekseriyetle ruhları mâcera hevesiyle dolu olanların iltifat ettiği bir meşgale idi. Gerçekten Avrupaya kaçarak devlet ve milleti aleyhinde çalışmayı, «ahrar»dan yâni hür kimselerden olmak tarzında telâkkî eden Jön türkler siyâset sahasındaki bu mâceracılık temâyülünün ilk kahramanlarıydılar. İhtimal, bu sebepledir ki, siyâsetin Türk mâşerî vicdanında hâlâ tam manasıyla zâil olmamış bulunan menfî bir intibaı mevcuttur.

Fakat bu kadim sâbıka intibâından dolayı, yıllardan beri hemen hemen bütün mü'minlerin bîgâne kaldıkları siyâset sahasındaki beşerî muhteva, yavaş yavaş değişmektedir. Bunun neticesi olarak siyâsi faaliyetlerin mâhiyet ve istikametleri de «millete karşı olmak»tan «milletle beraber» olmaya doğru bir gelişme tâkib etmeye başlamıştır.

Ne yazık ki, bu gerçekten gâfil bulunanlar, ekseriyetle yine siyâset erbâbı arasından çıkmaktadır. Hakikatler karşısında bir nevi deve kuşu mantığını tercih eden bu gibilerin daha ziyâde siyâsiler arasından çıkması tesâdüfî olmayıp bu meşgalenin takib eylediği tarihî seyir içindeki husûsiyetlerden doğmaktadır. Ancak, hazin olanı şudur ki; bu gibi gösteriş meraklıları kendileriyle akortlu bir sûrette faaliyet göstermeye âmâde birtakım basın mensûblarını dâima yanlarında bulabilmekte ve biraz da onların yardımıyla ortalığı kolayca velveleye boğabilmektedirler. Bunun en yeni bir misâli, Turhan Feyzioğlu'nun hükümet içindeki bazı anlaşmazlıkları vesile ittihaz ederek yapmış bulunduğu, havası asabiyet dolu olan son basın toplantısıdır. Feyzioğlu, dile getirdiği şikâyetlerle Türkiye'de din-devlet münâsebetlerinin hâlâ eskiden olduğu gibi İslâm aleyhdarı bir sûrette yürütülememesinden dolayı dilhûn gözükmektedir. Ancak, onu yakînen tanıyanlar, bu asabî çıkışın samimiyetle en küçük bir alâkası bulunmadığını kolayca tesbit etmişlerdir. Bakınız bu samimiyetsizliği, onun basın toplantısında hücûm ettiği İslâmcılardan herhangi biri değil de, kendisinin mutlaka fikirdaşı sayılmak gereken S. Ağaoğlu ne kadar açık bir sûrette ortaya koymaktadır:

«... Ama sayın Feyzioğlu şikâyetini şimdi yapıyor. Yahut daha önce de yapıyordu, ama şimdi açıklıyor. Bu gecikme neden? Sonra yine Atatürk'ün aleyhinde yıllardan beri, «Millî Mücâdelenin asıl hedefini dejenere etti, bir halk hareketini bir burjuva, bir kapitalist hareketi haline getirdi» diye, bir kısmı da kendisinin yakın profesör arkadaşlarınca kitaplarla, makalelerle, konferanslarla ileri sürülen iddialara karşı Feyzioğlu'ndan bir ses çıktığını hatırlamıyoruz. Kendisinin samimi Atatürkçü olduğunda şüphemiz yok. Ama neden bu konuda şimdiye kadar hep sustu diye soruyoruz.

«Şimdi bu satırları yazarken Atatürk'e yapılan hakaretleri önlemek için Demokrat Parti, iktidarının hazırladığı kanunun tasarısının Mecliste konuşulması sırasında yapılan tartışmalar hafızamda canlandı. Kanunu Mecliste hükümet adına ben savunuyordum. Karşı çıkanların çoğu ise sayın Feyzioğlu'nun da galiba aralarında bulunduğu Halk Partili milletvekilleri idi.» (Dünya 7.2.1977)

Şu Feyzioğlu'nun seyyiat dosyasını çıkarıb da, tâa Demokrat Partî zamanının Üniversite hocalığı sırasındaki «nabza göre şerbet verme» mes'elesinden itibâren okumaya başlasak, ortaya son derecede dikkat çekici tabloların çıkacağı muhakkaktır. Hakikaten siyâsi faaliyete başlayışı, bir devrin muhafazakârlık mümessili bulunan Demokrat Parti'ye kafa tutmak ve Üniversite gençliğini bu istikamette tahrik etmek sûretiyle gerçekleşmiş bulunan Feyzioğlu, hemen dâima temel bir prensiple sâdakatten ziyâde -belli bir çevreye münhasır da olsa- itibâr sahibi bulunmak imkânları arkasından koşmuştur. Dün, «ortanın solu» sloganının patentini İnönü'nün elinden almak için Ecevit'le rekâbet ederken de, bugün Türkiye'deki İslâmî gelişmelerden, en mâsum islâmcıyı bile şümûlüne alan bir derecede şikâyet ederken de, hep bu mantık ve ölçüye bağlı kalmıştır.

Feyzioğlu'nun isim vermeden çattığı neşir vâsıtalarından biri de bizim SEBİL'imizdir. Zirâ, hücûmlarının vesilelerinden biri olan Suud-î Arabistandaki Fıkıh Konferansının kararları Türkiye'de sâdece bizim gazetede çıkmıştır. Ancak kendisine şunu sormak isteriz ki; bu konferansın icrâî mâhiyette olmayan -okuyucularımızca mâlûm- kararlarından dolayı bu ölçüde tehevvüre kapılan Feyzioğlu, daha geçenlerde İstanbul'da İslâm Hariciye Vekilleri Zirve Toplantısı'nın âlâyişli bir sûrette icrâsı sırasında da bu hükümette Başvekil yardımcısı değil miydi? Yoksa, o toplantı Suud-î Arabistanda yapılan ve kararları sâdece haftalık SEBİL gazetesinin sahifelerine geçebilen bir ilmî Fıkıh toplantısından daha mı az ehemmiyetli idi?

Feyzioğlu'nun bu kuru sıkı hücûmlarının asıl sebebinin, kendisinin ilân ve ifade ettiğinden mutlaka daha başka bir şey olduğunu kavramak için, çok derin bir tefekküre ihtiyaç yoktur. Zira, bu ithamların evveliyetle müteveccih bulunduğu hükümetin ciddî bir sûrette sarsılmasına, partisinin sayı itibariyle muktedir olamıyacağını, bizzat ifade etmekten çekinmemiştir. Hatta Bâbıâli caddesinde birtakım karanlık kuvvetlerle alâkası artık elle tutulur gözle görülür hâle gelmiş bulunan bir gazetenin mâhud başyazarı bile CGP. nin sayı itibâriyle hükümeti bozmaya muktedir olamıyacağını bu itibarla onun Feyzioğlu tarafından bu tarzda tehdit edilişinin fiilî bir netice vermiyeceğini açıkça ifade etmiştir. Ancak ertesi gün bu şikâyetlerin ferdî ve hatta zümrevî olmayıp, umûmî bulunduğunu, bu sebeple hükümet başkanının bunları kemmiyet anlayışından sıyrılarak- doğru ve lâyıkı vechile değerlendirmesi gerektiğini ileri sürüp, alışkanlık haline getirdiği akıl hocalığı rolünü bir kere daha tekrarlamıştır.

Esasen, Türkiye'de idarî ve siyâsî gelişmenin eski «halka rağmen» likten kurtulmasına tahammül edemiyenlerin başında bir takım Bâbıâli kalemşörü gelmektedir. Bunların Feyzioğlu gibilerle paslaşmaya ne ölçüde teşne bulunduklarını kavramak için, onun sözlerini günlerden beri nasıl bir sermâye haline getirdikleri-

(Devamı 15. Sayfamızda)

Yakın tarihimizde **Meçhûl kahramanlar**

Trabzon Meb'usu Şehid-i Muazzez

ALİ ŞÜKRÜ BEY

2

"Müddei tarih ve vatandır."

Kadir Mısıroğlu

Sohbetlerimize iştirak eden veya konferanslarımızı dinleyenler çok iyi bilirler ki; bizim için **«yakın tarihimizin en kahraman simâsı,»** Ali Şükrü Bey Merhûmdur. Bunu, defâetle ifade etmiş bulunmaktayız. O'nun şahsiyyet ve fikirleri hakkında bu tefrikada yazacaklarımız veya -daha emin bir ifade ile- yazabileceklerimiz bu hükmümüzde ne derece isabet bulunduğunu ortaya koyacak ve kanaatimizce, görüşümüz -hiç olmazsa- din ve târih şuûruna bağlı okuyucularımız tarafından aynen ve tereddütsüzce kabulü neticesini doğuracaktır. Zirâ bu mes'eleyi ele alıştaki mîyârımız, asla enfüsi (sübjektif) değildir. Gerçi, 12 Marttan sonra, son derecede anormal şartlar altında götürüldüğümüz ve muhâkeme edildiğimiz Eskişehir Askerî Mahkemesi kulislerinde «Ali Şükrü Bey Merhumla aramızda bir akrabalık bulunduğu, M. Kemâl Paşa'ya, O'nun fecî bir sûrette öldürülmesi hâdisesinin âmili veya methaldârı bulunduğu için düşmanlık güttüğümüz» tarzında bir söylenti dolaşmıştı. İhtimal aynı menşeden yayılmış olmak üzere, bu şâyiâ, bilâhere başka mûhitlerde de kulağımıza çalınmıştır. İşte, bu sebeple, şuracıkta bilvesile ifade etmek istiyoruz ki; Ali Şükrü Bey Merhumla aramızda hiç bir kan bağı mevcud değildir. Önce bizimde, O'nu çeşitli vesilelerle tanıtma istikâmetindeki konuşmalarımızdan ve şahsiyetine atfettiğimiz ehemmiyetten galat olarak ortaya çıktığını sandığımız bu şâyia, «Ali Şükrü mes'elesi» etrafındaki görüşümüzü küçültmek ve basit sebeplere bağlamak istikâmetindeki kasdî bir temâyülün eseridir. Böyle bir şahsîlik ve hissîlikle alâkamız olmadığını ve olamıyacağını anlamak için, yakın tarih mevzûlarını ele alışımızdaki usûl ve esasları sathî bir sûrette de olsa kavramaya medâr olmak üzere te'liflerimizden herhangi birini şöylece bir karıştırmak kâfi iken, bu ölçüde yayılan şu şâyiânın kasıddan başka bir âmile hamledilmesi imkânını göremiyoruz.

Ali Şükrü Bey merhûmla aramızda -eğer o'nu bu ölçüde dâvâ haline getirmeye sebep teşkil etmesi kabul edilebilirse- sâdece bir hemşehrilik bağı mevcuttur, o kadar... Fakat, mânen -daha doğrusu- dâvâ bakımından -zaman ve zemine müteallik teferruat bir yana- hiç şüphesiz ayniyyet derecesinde bir fikir akrabalığımız mevcuddur. Bu yüzdendir ki; göz nûru, emek mahsûlü ilk te'lifimizi de **«Millî Mücâdele tarihimizin aziz şehidi, büyük mukadesatçı, Trabzon meb'usu Ali Şükrü Bey'in necip hâtırasına...»** [1] diyerek O'na ithaf etmişizdir. Bugün de, O'nun hakkındaki gerçeğin izhâr ve ifadesinin yine nâçiz kalemimize nasib olmasından dolayı iftihar ederiz. Dâvâmızın bu, dünkü mümessil ve müdâfiinin sırf fikirleri yüzünden mâruz kaldığı mağdûriyet ve mazlûmiyeti ortaya koyarak, O'nun şahsiyet ve fikirleri üzerindeki esrar perdesini kaldırma fırsatını verdiği için, Cenab-ı Hakka hamd-ü senâlar ederim.

Ali Şükrü Bey merhum Donanma-yı Osmânî Muâvenet-i Milliye Cemiyeti Reis-i Sânisi iken bahriye üniforması ile

Evet, yakın tarihimizin en kahraman simâlarından biri olan ve Büyük Millet Meclisi'nin Birinci Devresinde **«Trabzon meb'usu»** sıfatıyla vazife görmekte iken -hiç şübhesiz fikirlerinden dolayı- fecî bir sûikâsta kurban giden Ali Şükrü Bey, Trabzonlu olup 1884 yılında Vakfıbekir'e bağlı Şarli Nâhiyesi'nde doğmuştur. Babası mütekâid Bahriye kolağası (Önyüzbaşı yahut kıdemli yüzbaşı) Hacı Hafız Ahmed Kaptan'dır. Âileleri mahallen **«Reisoğulları»** nâmıyla meşhûrdur.

Asıl mesleği itibariyle bahriye zâbiti olan Ali Şükrü Bey, kardeşi Şevket (Doruker) Bey'le birlikte Heybeli Ada'daki Bahriye Mektebi'ne kaydolmuş, burasını 1319 (1904) senesinde bitirerek Bahriye Erkânı Harb zabiti (Deniz Kurmay Subayı) olarak orduya katılmıştır.

Şahsiyet ve faaliyetleriyle daha genç yaştan itibâren dikkatleri çekmeye başlayan Ali Şükrü Bey'i 1325 (1909) yılında kurulan **«Donanma-yı Osmanî Muâvenet-i Milliye Cemiyeti»nin kurucuları arasında gör-**

mekteyiz. Kısaca «Donanma Cemiyeti» denilen ve Ali Şükrü Bey'in reis-i sâniliğini (ikinci reisliğini) deruhte eylediği bu cemiyetin gâyesi o güne kadar ihmal edilmiş bulunan donanmayı kuvvetlendirmekti.

Gerçekten, İkinci Meşrûtiyetle birlikte başlayan haksız sövme ve yersiz övme kampanyası içinde bu «**donanmayı ihmal etme mes'elesi**» nden dolayı da Sultan Abdülhamid Han merhûm için söylenmedik lâf bırakılmamıştı. Fakat, burada bir istidrat kabilinden ifade etmek isteriz ki; donanmayı âtıl bırakan Sultan Abdülhamid Han'ı bundan dolayı kınamak doğru değildir. Zirâ, O selefi Sultan Abdülaziz merhûmun başına gelenleri ve 93 Harbi denilen Türk-Rus Harbi'ni gördükten sonra mevcud ordu ile başarılı bir harb yapmanın imkânsızlığını kavramış ve siyâsetini dâhiyâne bir sûrette sulhû ayakta tutmak esâsı üzerine plânlamıştı. Bu yüzden donanma gibi modası sür'atle geçen gemilerden . teşekkül eden bir askerî varlığa para gömmek yerine, milletlerarası ihtilâfları dikkatle tâkip ve hatta çoğu kere de tahrik yoluna giderek «**muvâzene-yi düvel**» yâni devletlerarası muvâzeneden istifâde sûretiyle ayakta kalma yolunu tutmuştu. Zamanı için en yerinde bir hareket olan bu tavrı beğenmeyenlerin donanmayı daha önce «**dünya ikinciliği**» seviyesine yükseltmiş bulunan Sultan Aziz'i takdir etmeleri gerekmez miydi? Ne gezer!. Bilâkis O'nun, hayatına kıyanlar ile Sultan Abdülhamid Han'ın muârızları arasında tam bir fikrî beraberlik mevcuttu. Gerçi Sultan Abdülaziz Han'ın donanmaya ehemmiyet vermesi ve bu uğurda ağır masraf ve külfetleri ihtiyar eylemesi de kınanamaz. Zirâ, Kırım'ı Rusya'dan geri almaya hazırlanan O büyük hükümdârın bu hareketi de devrinin şartları ve tâkib ettiği siyâsetin bir icâbıydı.

Herneyse, şu bir gerçekti ki; 1909 yılına gelindiğinde Osmanlı Donanması çok zayıf bir durumdaydı. Ufukta beliren tehlikeler sebebiyle de bunun takviyesi icâb ediyordu. İşte bu sebepledir ki; halkın da geniş ölçüde yardım ve alâkasını sağlamak maksadiyle «**Donanma-yi Osmânî Muâvenet-i Milliye Cemiyeti**» adıyla bir cemiyet kurulmuştu. O zaman Türk bahriyesinde birçok yüksek rütbeli şahsiyetler bulunduğu halde, Ali Şükrü Bey merhûmun bu cemiyete ikinci reis seçilmesi O'nun şahsiyet ve dirâyetiyle etrafta uyandırdığı alâka ve teveccühü tek başına ispat eden bir keyfiyettir.

Donanma Cemiyeti «**Donanma**» adıyla bir mecmua çıkarmıştır. Bu mecmuada, açılan yardım kampanyasına iştirâk

Devamı 15. Sayfamızda)

TÜRKÇESİ Ahmed SELÂMİ

Kudretimizin temeli muhabbet ve ittihâd

ŞEKSİZ şübhesiz inanmalıyız ki, bizim izzet ve istiklâlimiz, Mukaddes Şeriatımıza inkiyâd etdiğimiz nisbetde vücûd bulacakdır. Târih, bunun en canlı ve muhkem delîli olarak meydanda bulunuyor. Değişmez kânûnumuz, târihin de şehâdetiyle şudur: *ŞERİATIMIZA İTTİBÂ' DERECESİNDE İ'TİLÂ, İCTİNAB NİSBETİNDE İSE İNHİTÂT...*

Tanzimat'dan sonraki inhitât, İslâm milletinin tamâmen parçalanıp, hiçbir izzet ve istiklâli kalmayıncaya kadar sukûtunu netîce verdi. İslâm milleti, ümmete âid teşkilâtını, yani vahdet ve birliğin kudreti demek olan devletini kaybetdi. Halbuki devlete mâlikıyyet, Allâh irâdesi demek olan Şeriatımızın (dinimizin) kemâliyle tatbikinde en baş şart olduğu cihetle, ümmetin her ferdi üzerine *vücûb* derecesinde gene o Şeriat tarafından tahmîl edilmiş bir umûmî ve küllî emir bulunuyordu. Bu i'tibarladır ki, bugün devletinden mahrûm olan İslâm milleti, Fas'dan Endonezya'ya kadar, hak ve hukûkuna sâhib olamıyan, son derece aceze bir muzmahil vaz'iyyeti iktisâb etmiş olarak meydanda duruyor. Tek tek bütün İslâm ülkelerini ele alınız, hemen hepsini de, ya kapitalizmin, ya bolşevizmin, ya ateizmin (ilhâdın), ya bir sapık cuntanın avuçları içinde esir yaşar göreceksinizdir. Îmânî, siyâsî, iktisâdî ve ictimâî topyekûn nizâmlarıyla, İslâm, hani nerede hür ve müstakildir? «*Demokrasi*» denilen yehûdî tuzaklarının dizleri dibinde, «*dîn ve vicdan hürriyeti*» denilen afyonlara, dimağımızı bütün hücreleriyle teslîm etmiş gibiyiz!. Onun için de, elimizi kolumuzu sallıyarak hac ve omre yollarına düzülmeyi, câmi câmi dolaşabilmeyi, düğün bayram gezebilmeyi, kâfi bir hürriyet telâkkî eder olmuşuz...

Milletleri esir yaşatma usûlleri o kadar değişti ki, yiyip içmeler, yatıp kalkmalar ve gezip tozmalar içine sille tokat dalacak istibdâd çeşnilerine, artık sâdece müzelerin bodrum katlarında rastlanabilir! Füze asrı, teknik irtifâıyla gerçi bir medeniyet ortaya koyamamışdır. Ama ele geçirdiği hız, mekân ve zaman tasarruflarıyla telâkkileri eritebilmekte ve elinde mıncıklayıp plastik çocuk oyuncağına çevirebilmektedir...

Müfekkiremizi işletmez; idrâklerimizi mukaddes Şeriatımızın emrinde alârm vaziyetine geçirmez; her geçen sene değil, her geçen gün, «*hesab gününe*» bir adım daha yaklaştığımıza ürperiş ve incelik sevkedemezsek, hürriyet ve istiklâlin İslâmcasına, değil bilfiil, bilkuvve nâil olmak bile nasıl mümkin olacak?

● Tanzîmat'dan bu yana yapılan tek iş, hak ve hukûkumuzun lif lif sökülüşü; ve Îmânımızın derisinin yüzülüşü değil midir?. Hâlâ daha, alevleri bulutlara değen bir yangının ortasında yapayalnız değil miyiz? Hâlâ daha, namazımız, tesettürümüz, okuyup yazmamış, düğünümüz derneğimiz, imamımız vakfımız, mektebimiz ve medresemizle o yangının içinde değil miyiz? Hergün bize iç geçirten, yüreğimizi sıkan, beynimizi zonklatan, hassâsiyetlerimizi törpüleyen düzinelerce hâdiseye, hani, binde kaç hâkimiyetimiz var?

Ve işte biz, dudakları bulutları yalayan bunca îmânî, siyâsî, iktisâdî ve ictimâî alevlerin ortasında, tutalım, bir de biribirimize düşüp yekdiğerimizi yiyelim!.

Nedir Allah aşkına bu çekişip didişme? Nedir bu gruplaşıp hizipleşmeler, bu meslek meşrep yanbakışmaları, nedir bu çoluk çocuk dırdırları?. Keyfiyetimiz o kadar düşük ki, bunca îmânî, siyâsî, ictimâî ve iktisâdî alevlerin arasında «*aman güzel ahlâklı olalım, aman nefsâniyetimizin esîri olup mü'minlerin göz yaşlarından zevk pınarları icât etmiyelim!*» diyenimiz hani?

Allah için söyleyiniz, güzel ahlâklı, geçimli, dürüst, istikâmet sâhibi, samîmî, âdil, vefâlı olmadıkça, nasıl biribirimize itimad edip, nasıl ittifak ve ittihâd sâhibi olacağız? Birlik ve berâberlik olmadan da, biribirimizi sevmedikden sonra da, nasıl gücümüz kuvvetimiz, kudretimiz, şevketimiz, istiklâl ve hürriyetimiz ortaya çıkacakdır?

Allah aşkına aklımızı başımıza toplıyalım. Bugüne kadar bütün kaybımızın bir tek sebebi, çirkin huylu, geçimsiz, hodfuruş, iki yüzlü, menfaatperest, gevşek çeneli oluşumuz değil midir? Sanki dünyâya bir daha gelecek ve o zaman imtihan olacağız!

En büyük düşman nefsimiz...

● Biribirimizi mutlaka sevmeye ve binnetîce birlik olmaya mecbûruz:

1) Mü'min olmadıkça aslâ cennete giremiyeceğimize; ve biribirimizi sevmedikçe de aslâ mü'min olamıyacağımıza inanıyorsak mecbûruz...

2) Bütün müslümanların kardeş olduğuna inanıyorsak mecbûruz...

3) Müslümanların derdini kendine dert etmiyenler, müslüman değildir hükmüne inanıyorsak mecbûruz...

4) Nefsiniz için istediklerinizi, kardeşleriniz için de isteyiniz; nefsiniz için istemediklerinizi kardeşleriniz için de istemeyiniz emrine inanıyorsak mecbûruz...

5) Dînî (Şer'î) emirlerin çoğunun, ancak müslümanlar arasında vahdet bulunduğu takdirde infâzı kâbildir, bunun için de Şeriat-ı Garra, müslümanlar arasında hakikî uhuvvetin te'sîsini îmânın şartlarından olmak üzere telkin etmişdir hükmüne inanıyorsak mecbûruz...

6) Biribirlerinin kederi ile mükedder, elemi ile müteellim olmak, mü'minler üzerine sâbit bir vecîbe ve bir hakdır hükmüne inanıyorsak mecbûruz...

7) Mü'minler birbirini sevmek, biribirlerine acımak, biribirlerini esirgemek hususunda bir tek vücûd gibidir hükmüne inanıyorsak mecbûruz...

8) Mü'min mü'mine karşı metîn bir binâ gibidir, biribirlerini bağlarlar hükmüne inanıyorsak mecbûruz...

İyi bilmiye ve fikredip yakalamıya mecbûruzdur ki, müslümanın kuvveti, diğer müslümanların kuvvetine bağlıdır. Müslümanın hayâtı, müslümanın hayâtından kaynaklanan bir hayatdır. Müslümanları biribirine bağlıyan en kopmaz bağ da, ne para, ne kasa, ne rütbe, ne şan, ne şöhret, ne ilim, ne şu ve ne de budur. Bizi birimize bağlayıp betonarme bir binanın bütün unsurları gibi yekvücût yapan; binnetice İslâm milletinin hürriyet ve istiklâlini ortaya çıkaracak olan en ana unsur, huy güzelliği, dürüstlük, temiz kalplilik, nefs murâkabesi, âdil oluş ve hulâsa mukaddes Şeriatımıza tam teslimiyyetdir. Ne yazık ki en başta bizi biz yıkıyoruz...

• FİLDİŞİ KULEDEN

Cemil Meriç

Çağdaşlaşma Avrupalılaşma Modernleşme

2

İki kıt'anın kaderi o çağlardan beri taayyün etmiş, Young'a göre... Kişilikleri billurlaşmış.. Kendisini dinliyelim: O çağlarda bile iki kıt'a arasındaki temel farklar açıkça belirmiş bulunuyordu. Bugünkü Avrupalılaştırmanın esaslarını, Yunan kültüründe bulabiliriz. Nitekim geçen asrın Asya medeniyetlerinin ve sosyal sistemlerin esaslarına da o çağlardaki Asya imparatorluklarında rastlamak kabil. Yani Avrupalılaştırmanın zamanımızdaki devresinde Asya devletlerine ilk kabûl ettirilen felsefî ve siyasî nazariyelerin Eflâtun ve Aristo'nun fikirlerinde Atîk ve Ege medeniyetlerinin müesseselerinden ilham alması tesâdüf eseri değildir sadece. Bu Avrupalılaştırma dönemi Dara ve Keyhusrev'in Avrasya imparatorluklarıyla Aryen Greklerin Avrupa site-devletleri arasındaki savaşlarla sona erer. Elen imparatorluğunu Dara imparatorluğunun sınırlarına kadar genişleten ve bir dünya devleti idealini gerçekleştiren İskender fetihleri Avrupa taarruzunun sonuncusu oldu. O târihlerden sonra teşebbüs Asya'nın eline geçer. Roma'nın Asya imparatorluğu (189 M. E. - 330 M.S.) bir taarruz ve müdafaadan ibarettir; bu imparatorluğun vârisi olan Greko-Bzantin (330-1204) imparatorluğu, Lâtin imparatorluğu (1261 - 1453), Asya hâkimiyetine karşı ümitsiz bir savaşa giriştiler. Bu dönemdeki Avrupalılaştırma hamleleri eskilerine kıyasla cansızdır. Ve Avrupa hâkimiyetinde bir düşüş görülmeye başlar. Lâtin ve Haçlı seferlerinden doğu Avrupa'da ve batı Asya'da kurulan devletler, İskender fetihlerinin sonunda kurulan Helenistik devletlerden bile daha kısa ömürlü oldu. Cereyan (tide) Asya'nın lehine dönüyordu.

AVRUPA ile Asya arasındaki merkezî köprü (yani İstanbul) Bizanslılar tarafından korunduğu için Asyalıların Batı Dünyasına taarruzu, güneyden Kuzey Afrika yoluyla İspanya'ya, Fransa'ya, kuzeyden de Rusya yoluyla Balkanlara, hatta Baltık Denizi'ne kadar yönelmek zorunda kaldı. Daha sonraki Moğol göçebelerinin taarruzu tesiri bakımından en uzun ömürlü olmasına, ve bu bölgenin Asya'ya katılmasına sebep teşkil etmesine rağmen, pek önemli sayılmaz. Diğer tarafdan Kuzey Afrika'yla İberya Yarımadası'nın İslâmiyet'ten gelen hamle gücüyle ve Arap fetihlerinin hızıyla Sâmi kavimler tarafından Asyalılaştırılması Orta Çağda medeniyet tarihinin en esaslı akımını teşkil etmiştir. Bu dalga 732 de Charles ve Martel ve Franklar tarafından Tours' da durdurulduğu zaman en yüksek noktasına varmış bulunuyordu. 1453'de İstanbul düştü, bu iki yanlı taarruz da gerilemeğe yüz tuttu; daha sonra Asya'nın merkezden Avrupa'ya doğru ilerleyişi 1683'de Viyana'da durduruldu. (Sobieski ve Polonyalılar)

Bunun üzerine teşebbüs Avrupa'nın eline geçti ve Avrupalılaştırma çağı başladı: XVIII, XIX ve XX. asırlarda devam eden ve kendini târihe ve politikaya terakkî-i âlemin sürekli görünüşü olarak kabul ettiren Avrupalılaştırma.

Asya'daki Araplar'ın, Türkler'in Avrupa'yı altetmelerine sebep, toplumlarının Avrupa toplumlarından daha medenî oluşuydu. Asya, Yunanlılar'ın, Mısırlılar'ın, Babiller'in kültür mirasından daha çok faydalanmıştı. Asya'nın idâre tarzı mâkul ve âdilâneydi. Avrupa'nın feodal sistemi ise buna kıyasla ilkel ve insafsızdı.

Hıristiyan Dünya'da mezhep kavgaları, iç savaşlar hüküm sürerken İslâmda dinî asabiyet ve içtimâî dayanışma vardı.

Elizabeth devrinde bile, Osmanlı adâletinin başarısını, Osmanlı nizamını incelemek için İngiltere'den İstanbul'a bir heyet yollanmıştı.

Savaşta hafif süvârilerin, ağır topçuların, bando mızıkanın kullanılması Türklerden öğrenilmiştir.

Avrupa'nın Asya'ya son taarruzunu kolaylaştıran Osmanlı devlet ricâlinin tereddisi oldu. Bu zümre fesada uğradı, önce kendi teb'asıyla arası bozuldu (Türkler, Rumlar, Slavlar, Araplar, Ermeniler), sonra civar ülkelerle ve tüm Hıristiyan dünyasıyla. Avrupalılaştırma davasının siyasî veçhesi olan «Şark Mes'elesi» Avrupa'nın modern ilmi düşünceleri, ve sosyal müesseseleriyle Orta Çağ İslâm Devleti arasındaki çatışmadan ibârettir (conflict).

Bu nizamın koruyucusu Osmanlılardı. Asya'nın eski kültürlerini, âdetlerini ve kanunlarını sürdürmekteydiler. Nitekim Bizans İmparatorluğu da Asya'daki yeniliğe karşı, Avrupa'nın eski medeniyetlerini korumağa çalışmıştı. Asya'daki bölünme (tefrika) Bizans İmparatorluğu'nun çöküşünü geciktirmiştir. Avrupanın da birbirine rakip millî devletler arasında bölünüşü de Devlet-i Âliyenin çöküşünü geciktirdi. Osmanlı İmparatorluğu'nu parçalamak için girişilen her teşebbüs başarısızlığa uğradı. XVIII. asırda II. Katerina ve Pitt tarafından girişilen teşebbüsden tutun da XIX. asırda Çar Nicholas'nın, I. Dünya savaşından sonra Fransız, İngiliz ve İtalyanların parçalama teşebbüslerine kadar, İstilâ yoluyla başarılmak istenilen bütün bu Avrupalılaştırma hareketlerini, düvel-i muazzamanın rakip emperyalizmleri köstekledi ve sonunda bu kavimler arasındaki milliyetçilik akamete uğrattı. Osmanlı ülkesine yerleşmek ve onu istismar etmek isteyen devletlerin birbirini kovalayan gayretleri başarıya ulaşamadı.

NAPOLYON devrinde Fransızlar, Bâb-ı âlinin patronları, hocaları ve hâmileri oldular. İngilizler, Stadford Canning'in yönetiminde her derde deva diye sundukları temsilî hükümet ve ademi-merkeziyetleriyle (provincial autonomy) imparatorluğa yeni bir nizam vermeğe kalktılar. Sonraları Birinci Dünya Savaşma kadar Almanlar aynı işi ele almışlardır. Bu teşebbüslerin hepsi de semeresiz kalmıştır. Doğu Avrupa ve Batı Asya'daki İslâm devleti, emperyalizmin Avrupalılaştırma teşebbüsüne karşı nüfûz edilmez bir kaleydi. Neden? Zira daha önce Avrupa'nın milliyetçiliği sokulmuştu bu ülkeye. Avrupa devletleri, devlet-i Âliyyenin tebası olan çeşitli kavimler tarafından bölüşülmesine, yani bu kavimlerin hükümran birer devlet olmasına taraftar değildi henüz, gerçi daha önce bu siyâset, gayrimüslim teb'anın hâmisi olan Rusya tarafından takip edilmemiş değildi. Böylece geçen asrın sonlarında Devlet-i Âliye nasyonalizmin Asya içlerine yayılmasını önlemek için Avrupa diplomasisi tarafından sun'î olarak ayakta tutulmuştu. Bu arada, biri kuzeyden, diğeri güneyden Asyayı kuşatan iki hareketle emperyalistik Avrupalılaştırma sür'atle gelişiyordu. Asiyaî bir câmialar topluluğuyken Büyük Petro tarafından Avrupalılaştırılan Rusya İmparatorluğu, Doğuda Pasifik'e kadar yayılmış bulunuyordu. Sonra da güneye doğru transkontinantal bir cephe boyunca Asya'nın belkemiği (dorsal ridge) arkasında ve bu bölgeyi aşarak Orta Asya ve İran'a ve Altaylardan Moğolistan'a, Mançurya ve Vladivostok'a kadar ilerliyedursun XVIII. Yüzyılda Fransız ve İngiliz deniz imparatorlukları -XVI. asırda Portekizlerin, XVII. asırda Hollandalıların yolundan giderek- ticaret ve sömürge üslerine yerleşiyorlardı. XIX. asır içinde İngilizler sınırlarını İran, Afganistan, Orta Asya'da Rusya içlerine kadar genişlettiler. Çin ise İngiltere, Fransa, Almanya, Avrasya ve Avramerika devletleri arasında yağlı bir kemik gibi çekişme mevzuuydu.

dinî bahisler

Hak dâvetçisinin ihlâsı ③

Allah'a varan yol uzun ve dikenli bir yoldur. Olur ki; çalışanların önünde emel uzar, ufuk uzaklaşır. Biz -ki kılıcın keskin ağızı üzerindeyiz, Kayarsak helâk olacağız- Hak davetçisine yaraşan sıfatların ne olduğunu bilmeye ne kadar muhtacız. Hak dâvetçisi, ahlâk davasını bütün kalbi ve vicdanıyle, olanca aklı ve fikri ile, bütün irâde ve gayreti, gücü, cehdi, bütün hayatı ve varlığı ile yaşaması gerekir. Davasının, onun iç kuvvetleri ve zâhir uzuvlarına sâhip olması icap eder. Artık onun için çalışacak, ona haykıracak, ona çağıracak, ona dâir düşünecek, ondan imdad dileyecek, ona güvenecek, onunla temâyüz edecek, onun için sevecek veya yerecek, hoşnud olacak veya öfkelenecek, gönlü ve davranışlarıyle davasının hâlis mülkü olması lâzımdır.

Kendisi sarsılmayan bir iman, ümitsizliğe düşmeyen bir emel, yumuşamıyan bir himmet, durmayan bir enerji kaynağı olmalıdır. Bütün gün çalışması, pek azı müstesna, geceleyin uyanık durması gerekir.

İnsanlar rahatı arar, zevki isterken Hak dâvetçisinin rahatı Hak yolunda yorulması, saâdeti de muazzep beşeriyeti mes'ud etmek için güçlüklere katlanması olmalıdır. Ve kuvvetini o yolda sarfetmelidir.

Tıpkı insanlara, doğru yolu ışıklandırmak için yanan mumun erimesi gibi. İki ayak üzerinde yürüyen İslâm ve tefsir edilmiş bir mushaf olmalıdır ki; insanlar ahlâkında ve davranışlarında Kur'an'ın âyetlerini, başka bir tefsir ve tercümana muhtaç olmaksızın, açık ve âyan bir şekilde görsünler, yer yüzünün şarkında ve garbında müslümanların emel ve gâyesi, inanmıyanların da boğazlarında tıkanıp kalan lokmaları olmalıdır.

Hak dâvetçisinin iki şeyi anlaması gerekir: Birincisi: Allah'a dâvetin oylu çiçekler ve hoş kokulu şeylerle bezenmiş değildir. Bilâkis dikenlerle, güçlüklerle örülmüştür. Nuh (a.s.) ellisi müstesna olmak üzere bin yıl yalanlanma ve ta'zibe uğradı. Halil İbrahim (a.s.) ateşe atıldı. Musa (a.s.) ölümle tehdid edildi. Zekeriya (a.s.) ağaç gibi biçildi. Yahya (A.S.) için sûikast hazırladılar. Peygamberlerin sonuncusu fahr-i kâinat efendimiz ise, müşriklerin işkencelerinden, Yahudilerin hiyânetinden ve münâfıkların hilelerinden nelere uğradı! Ömer (r.a.) kâfir bir ateşperestin eliyle katledildi, Osman (r.a.) Kitabullahı okurken boğazlandı. Ali (r.a.) kutsî bir mescid içinde zehirli bir okla öldürüldü. Hüseyin (r.a.) katledildi. Kaatiller mübârek başıyle oynadılar. Büyük din önderleri kamçılarla döğüldüler. Ebu Hanife (r.a.) zindanda can verdi. Ahmed b. Hanbel, ve İbni Kayyım da acı azaplar tattılar.

İkincisi: Allah vâdinde hulf etmez. Firavun, Hâmân ve orduları dünya işlerinin her zaman arzuladıkları gibi olacağını sanmışlardı. Fakat heyhat! Ne yanlış düşünce! Yer yüzü felâketlerinden kaçanlara gökten kaderleri yetişti. Gece karanlıklarında sûikast hazırlayanların saltanat ve tahtlarını Allah gün açıklığında darb-ı mesel haline getirdi. Resulullah ne güzel buyurdu:

«Allah zâlime mühlet verir, fakat onu bir de yakaladı mı artık bir daha bırakmaz.»

«Rabbinin yakalayışı -(ahalisi) zulmeder halde bulunan memleketleri yakaladığı zaman- işte böyle (olur): Şüphesiz ki onun çarpması pek acıklıdır, pek çetindir.» (Âyet, Hûd, 102).

(Devamı var)

ortadoğu/dan

SAİD ŞAMİL

YAHUDİ DÂVÂSI ve FİLİSTİN

Stalin'in idari çerçevede başlattığı Yahudi temizliği ameliyesini Hitler de alt tabakalara teşmil edince, Avrupa, yahudiler için bir zindan haline geldi. Yolunu bulan canını kurtarmak için kaçıyordu. İş adamları ve münevver sınıfın büyük bir kısmı, kuzey ve güney Amerika yolunu tuttular. Bunu beceremiyenlerin de sığınağı Filistin oldu. Bu suretle yılda yedi sekiz bini geçmeyen yahudi muhacereti 1932'den sonra birdenbire yükselmeye başladı. Elli binden başlayan bu yükseliş yıl geçtikçe, altmış bin, yetmiş bin gibi tehdid edici bir sayıya ulaşması haklı olarak Filistin halkını telâş ve endişeye düşürdü.

Dâvâ hiç de basit değildi. Bir İngiliz - Yahudi işbirliği şeklinde başlayan tertip, savaş sonu, Amerika'da yahudiler'in nüfuzları artınca, Amerikan, İngiliz ve yahudiler'den müteşekkil kompleks hüviyetli bir tertip halı alması, yalnız Filistin halkı için değil, zamanla Arap şibihceziresiyle müştemilâtından sayılan Suriye, Lübnan ve Irak gibi zengin ülkelerin başına bir çok gâileler açacağı muhakkaktı. Maâlesef o sıralarda Araplar arasında bu inceliği kavrayanların sayısı yok denecek derecede azdı. Çünkü Mısır ve Sudan'da Irak ve Ürdün'de olduğu gibi Cezirede ve Cezire'nin güneyini teşkil eden diğer ülkelerde, İngiltere hâlâ fiilen hâkimdi. Fakat bu hâkimiyet umûmiyetle mürettep idi. Amerika'nın iktisâdi ve siyasî tazyiki karşısında Büyük Britanya Krallık Hükûmeti'nin yahudilerin isteklerine serfurû etmesi ve Filistin gibi yakın Doğu'nun en hassas bir mıntıkada hukuk ve menâfiini siyonistler lehinde icra etmesi İngiliz İmparatorluğu denilen koca heyûlânın mânen ve maddeten inhilâle doğru kaydığının en açık ispatıdır. Yahudiler bu hâdiseyi teşhis edip en çapraşık yollardan istismarına koyuldukları halde, bu olup bitenlerden tamamen bîhaber, İngiliz ajanlarının elinde sarsaklanıp duran ve yok yere düşmanlarına fırsat veren Arap ricâlinin feci' durumuyla kimsenin alâkalandığı yoktu.

Bu te'sir altında olacak vaktiyle Sivas kongresinde kabul edilen «Misak-ı Millî» nin birinci maddesinde aynen şunlar yazılıdır:

«Devlet-i Osmaniye'nin münhasıran Arap ekserlyetiyle meskûn olup 30 Teşrin-i evvel 1918 tarihli mütârekenâmenin dîn-i akdinde muhâsım orduların işgali altında kalan aksamının mukadderatı, ahâlisinin serbestçe beyan edecekleri ârâya tevfikan tâyin edilmek lâzım geleceğinden mezkûr hatt-ı mütâreke dâhil ve haricinde dinen, ırkan, emelen müttehid ve yekdiğerlerine karşı hürmet-i mütekabile ve fedâkârlık hissiyatıyla meşhûn ve hukuk-i ırkiyye ve içtimâiyyeleriyle şerâit-i mûhitiyelerine tamamen riâyetkâr Osmanlı İslâm ekseriyetiyle meskûn bulunan aksamın hey'et-i mecmuası hakikaten veya hükmen hiç bir zaman tefrik kabul etmez bir küldür.»

O günkü ağır şerâit altında Misak-ı Millî'nin başına geçirilen bu maddenin mânâ ve şumûlü büyüktü. Bununla yılların biriktirdiği anlaşmazlıkları bir çırpıda silmek veya düşmanların desisekâr metodlarla telkin ettikleri yersiz adâveti kökünden söküp atmak mümkün değildi. Fakat ortada göze batacak kadar kendini teşhir eden bir habâset vardı. Türkler'e karşı harekete geçirmek için, başta Hâşimî bir halîfe olmak üzere Araplara müttehid bir imparatorluk vaâd eden İngiltere, savaş sonu, vaadini unutmuş olacak ki, Arap diyarının bir kısmını mahmî, bir kısmını da mahmîden dûn parçalara ayırmış, üstelik Filistin'i Yahudiler'e, Lübnan'ı da Fransa ile anlaşarak Hristiyanlara peşkeş çekmiştir. Anadolu ile işbirliği yapıldığı takdirde bütün bu tertip altüst olabilirdi. Çünkü ne İngiltere'nin ne de Fransa'nın savaş üstüne savaş yapacak hâli yoktu!

(Devamı var)

Umumî Neşriyat Müdürümüz Yalçıner'in gece ya[...]
basılarak göğsüne silâh dayandı ve öldürülmek is[...]

BİZE TEHDİT SÖ[...]

● *Papaz yapılan cinsî sapık kadın...*

CİNSÎ SAPIK BİR KADIN «PAPAZ» YAPILDI...

Patrikhâne, cemaat yokluğundan âyinlerde mini etekli kızları çalıştırma kararı aldı

Geçenlerde gazetemiz Sebil-de yer alan bir mülâkatta, uzun seneler Amerika'da kalmış olan Dr. İbrahim Kozal şöyle diyordu:

«Bugün sadece Amerika'da değil bütün Batı ülkelerinde artık Kilise, maddileşen vasatın orta-sında her kılığa girmek suretiyle kendisini kabûl ettirmeye çalışı-yor. Meselâ kiliseye gelenleri teş-vik için, bilhassa gençleri çeke-bilmek için âyinlerde mini etekli kızlara servis yaptırmaya kadar çeşitli yollar deniyor.»

Bu mülâkatın hemen arkasın-dan geçtiğimiz hafta bir Batılı dergide yer alan haberde ise ar-tık Kilise'nin cinsi sapıklardan dahi medet umar hale düştüğü-nü ifşâ ediyordu. 27 Ocak tarihli ünlü «TİME» dergisi, haberine şöyle bir başlık atmıştı:

«Sevici kadın, papaz tayin e-dildi.»

Büyük akisler uyandıran «se-vici» yâni «kendi cinsinden insan-larla, kadın kadına cinsi temasda bulunan» bir sapık kadının papaz tayin edilmesi haberini veren dergi, bazı papazların bu tayine karşı çıktıklarını da ilâve ederek şunları yazıyordu:

«Kadınları papaz olarak ta-yin eden Newyork'daki Episcopal Kilisesi geçen hafta bu tür sapık hareketlerine bir yenisini daha ilâve etti. 30 yaşındaki Ellen Bar-ret, Nevyork'un liberal Başpapa-zı Paul More tarafından sevici kadın olmasına rağmen papaz ta-yin edilmiştir.

Bu tayini durdurmak üzere son anda araya giren Kolorado Başpapazı Vilyam Frey, meslekta-şı More'ye haber göndermiş ve 'Sevicilerin papaz olarak tayini kilisenin fikrini temsil etmez ve bu vaziyet, bağlı kalmak üzere, yemin etmiş olduğumuz İncil'e açıkça aykırı düşer' demiştir.

Barret'in papaz olarak tayini dolayısıyla yapılan merasim es-nasında Ceymis Vatley adındaki diğer bir papaz da bu duruma karşı çıkmış ve bunu 'Komedi ve skandal' olarak vasıflandırmıştır. Başpapaz ise, buna mukabil ver-diği cevabında, sevici kadının «ahlâki durumu ile değilse de bilgisiyle bu vazifeye hak kazan-dığını» bildirmiştir.

Diğer taraftan gelen haberle-re göre, Batı âleminde olduğu gi-bi İstanbul'daki kiliselerin de son zamanlarda iyiden iyiye «cemaat» sıkıntısına düştü. Kiliselere de-vam edenlerin her hafta 10 — 15 kişiyi geçmediğinden şikâyetçi o-lan İstanbullu papazlar, buna bir tedbir düşünülmesi için Patrikhâ-ne'ye başvurdu. Öğrenildiğine göre, Patrikhâne bu müracaatlar karşısında tıpkı Batı Kiliseleri'nin yaptığı gibi Pazar âyinleri için genç kızların yardıma çağırılma-sını kararlaştırdı. Karar tatbik o-lunursa, «cazip giyimli» (!) güzel hıristiyan kızları papazlara yar-dımcı olacaklar.

Geçtiğimiz hafta 3 Şubat gece-si gazetemiz Umumi Neşriyat Mü-dürü arkadaşımız Yılmaz Yalçıner, hüviyetleri tesbit edilemeyen şahıs-lar tarafından evine baskın yapıla-rak öldürülmek istendi. Arkadaşımı-zın ikâmet etmekte olduğu evin bu-lunduğu mahalle halkının kaçarken kovaladığı silâhlı şahıslar yakalana-madı. Hadisenin ertesi günü gazete-mize edilen bir telefonla, meçhûl şahıslar tehdidlerini devam ettirdi.

HADİSE NASIL OLDU?

Arkadaşımız Yılmaz Yalçıner, evine yapılan baskından sonra Bey-lerbeyi karakolunda verdiği ifadede hadiseyi şöyle anlattı:

«Saat galiba tam 22.30'du. Biraz yorgundum, erken yatmayı düşünü-yordum. Kapı çalındı. O saatte kim gelmiş olabilirdi? Gittim kapıyı aç-tım. Karşımda iki kişi.. «Buyrun» dedim. Hiç ses çıkarmadan, donuk bir ifade ile bakıyorlardı. Meğer ta-bancayı üzerime doğrultmuşlarmış. Davetimle vaziyeti anlamam 5 — 10 salise ya sürdü, ya sürmedi. Sür'atle kapıyı kapatdım. Zorlamak istediler-se de nâfile... kapı kapanmıştı. He-men balkona çıkıp bağırdım. Bu sı-rada kaçmaya başladılar. Gürültü-den konu — komşu ayaklandı. Aynı apartmanda oturduğumuz komşum kaçanların peşine düştü. Arkaların-dan biz. Fakat, yakalamak mümkün olmadı.

Adresimi tesbit etmeye başla-maları hadiseden 10 — 15 gün evvel olmuş. Mahallemizdeki bakkala bir-takım şahıslar gelip benim nerede oturduğumu sormuşlar. O gece de önce alt kata uğramışlar ve komşu-muza bilhassa «gözlüklü mü?» diye sormuşlar. Onlar da evet deyince, yukarı çıkmışlar. Bense kapıyı açtı-ğımda gözlüksüzdüm. Galiba o se-beple tetiğe basmakta tereddüt etti-ler. Çünkü gelenlerin beni şahsen ta-nımadıkları anlaşılıyordu.»

ERTESİ GÜN TELEFON ETTİLER

Yalçıner'in evini basanlar ertesi gün gazetemize telefon etti. Meçhûl şahıslar telefonda Yalçıner'e hitaben **«Bu sana ilk ihtarımızdır. Müs-lümanların arasına nifak sokma...»** dediler. Yalçıner'in ısrarla fikri hü-viyetlerini öğrenme arzusuna karşı-lık **«fazla kurcalama...»** şeklinde ce-vap veren mütecavizlerin, ne sebeple cinâyete tevessül ettikleri anlaşıla-madı.

Ancak, telefon konuşması esna-sında şöyle bir muhavere geçti:

Yalçıner — Maksadınız nedir? Bir dâvâya inanmış adam mısınız?

Meçhûl Şahıs — Elbette inanmış insanım.

Y — Ülkücü müsün?

MŞ — Hayır...

Y — Komünist mi?

MŞ — Hayır!.

Y — Öyleyse kimsin? İnanmış adamsan, niçin daha önce gelip in-san gibi anlatmadın. İnanmış adam, mes'elesini silâhla değil, fikirle hâl-leder.

MŞ — Her neyse sonra seninle görüşürüz...

Y — Sana bir sualim daha var? Müslüman mısın?

MŞ — Evet...

Y — Müslümansın?...

MŞ — Evet...

Y — Pekiy, Süleyman Bey hesa-bına mı? Süleyman Bey hakkında yazdığım yazıdan dolayı mı?...

MŞ — Fazla kurcalama, şimdilik sana müslümanların arasına nifak sokmamanı tavsiye ederim, haydi iyi günler!...

«HADİSE AYDINLANMIŞTIR!»

Bu konuşmadan sonra meçhûl şahıs telefonu kapattı. Arkadaşımız Yalçıner ise bu konuşmadan sonra edindiği intibaı şöyle izah etti:

«Mes'ele benim açımdan aydın-lanmıştır. Failler 'müslüman' hüvi-yetinin arkasına sığınmaktadır. Kat'-iyen inanmıyorum. Bunların iktidar taraflısı kimseler olduğu anlaşılıyor. Ve bana kalırsa gözlerini döndüren 'Mason Süleyman Bey'e âleni mek-tub' başlıklı yazımdır. Süleyman Bey'in talimatı ile de harekete geç-tiklerini sanmıyorum. Bazı ipuçları tesbit ettim. Fakat, savcılığa da mü-racaat etmeyeceğim. Madem ki, ina-nan insan oldukları iddiasındalar, inançlarını hâleldar eden ve kendi-lerini öfkelendirip silâha sarılmaya sevkeden ne ise açıklasınlar diye bekliyorum. Müslüman şeriatçıdır. Şeriatçının ise ölümden korkusu yoktur; korkusu Hakk'ın huzurunda vereceği hesab korkusudur. O kadar. O yola Yalçıner kurban olsun. Teh-ditlere şeriatçılar kulak asmaz! Bir cân değil mi, veren de Allah, alan da Allah!»

Tekbir konfe[...]

TEKBİR (Teknik Elemanlar Der-neği) Umumi Reisi tarafından yapı-lan açıklamada, Ankara'da konfe-ranslarının aralıksız devam ettiği öğrenildi. Umumi Reis Dr. Kemal Güleç imzasıyla yapılan açıklamada 15 Şubat günü Derneğin İzmir cad-

● *Tek[...] Bi[...] h[...] bi[...]onf[...]*

desi 20/1[...]ma[...] Zirai Do[...] U[...]

yarısı evi
ek istendi ama

ÖKMEZ

feransları devam ediyor

Teknik Elemanlar Birliği her hafta bir konferans tertipliyor

20/17 numaradaki merkezinde Donatım Umum Müdür Yardımcısı Hasan Celâl Güzel'in konuşacağı belirtildi. Konferansın mevzuu «İktisadi Sistemler ve İslâm». Başlama saati ise 18.30. Açıklamada ertesi hafta Doç. Dr. Ruşen Gezici-nin konferans vereceği de yer alıyor-du.

Şehid İskilipli Atıf Hoca yâd edildi

Çorum'lu İslâm Âlimi İskilip'li Atıf Hoca 52 Yıl Önce İdam Edilmişti.

Suçu : Kitap yazmak, İslâmi eser neşretmekti...

Evet 52 yıl önce bir İskilip'li ATIF HOCAMIZ vardı...

Allah Gani Gani rahmet Eylesin. Bu toprakların yetiştirdiği değerli bir alimdi. İttihat ve terakki zihniyetindeki batılıların tuzağa düşürmek istedikleri ve muaffak oldukları bir şahıs İskilipli Atıf Hoca,"Frenk mukallidliği" adlı bir kitap bu kitapta fotör (melon) şapkanın giyilmesinin mahzurlarını dinen anlatmıştı. Vay sen misin? Şapkaya yazı yazan, diye tutuklandı. Halbuki Hoca bu kitabı kanun çıkmadan iki yıl önce yazmıştı. İstiklâl mahkemesi hakimlerinden KEL ALİ, İskilipli Atıf Hocaya idam kararı vermişti. Hoca itiraz hazırlamış fakat, gece uykusundaki rüya üzerine itirazını mahkemeye bildirmemiştir. İskilip'li Atıf Hoca,"Tahirul Mevleviye durumu şöyle anlatıyor:"Kalnatın fahrini gördüm. Banı yanıma gelmek dururken ne diye müdafaa karalamakla uğraşıyorsun dedi." Tahirul Mevlevi bu sırada kendisinden geçmiş gibidir."Beni idam edecekler! Allahın sevgilisine kavuşacağım" der ve müdafaasını yırtar. Ertesi gün Kel Ali idam kararını verir. Üç şubatı dört şubata (1926) bağlayan gece İskilipli Atıf hoca idam edilir. Allah Rahmet Eyleye...

1926 senesinde, İstiklâl Mahkemesi tarafından «şapka kanunu» na muhalefet iddiasıyla gûya muhakeme edilerek idam olunan, şehid İskilib'li Âtıf Hoca'nın aziz ruhu için, geçtiğimiz hafta yurdun çeşitli yerlerinde ve Çorum'da mevlûd okutuldu. Çorum Akıncılar Teşkilâtı'nın tertib ettiği mevlûda kalabalık bir cemaat iştirâk etti. Yukarıdaki kupürde, Çorum'lu Akıncılar'ın bu mevlûd münasebetiyle dağıttıkları el ilânlarından birisinin fotokopisi görülmektedir.

TİYATRO '76

Sayı : 38 Fiatı 10 T.L.

DÜNYANIN EN PAHALI YÖNETMENİ...

BEKLAN ALGAN

● *İsvan'ın marifetini ifşâ eden derginin kapağı*

«Paramız yok» diyerek işçilerin ücretini ödemeyen

İsvan bir tiyatrocuya 450 bin lira vermiş!..

— OYUN —

İsvan bir tiyatrocuya 450 bin lira verip Şehir Tiyatrosunun sahnesine 15 günlüğüne «Oyun» koydurmu.ş.

— Şaşmayınız ve kızmayınız. O ki, İsvan CHP'nin eseridir. Ve o CHP ki, 50 şu kadar senedir bu memleket sahnesine nice «oyunlar» koymuştur.. ve bu oyunlar millete nice 450 binlere hattâ milyonlara mâlolmuştur!.

Yalova'nın ünlü çiftlik ağalarından ve halen İstanbul Belediyesi'nin başında bulunan CHP'li Ahmet İsvan idaresinin «Bilinçli solcuları» dahi çileden çıkaran bir safhaya ulaştığı anlaşılıyor. Nitekim, solcu tiyatrocular, kanadı altında bulundukları CHP'li Belediye Reisi'ne artık açıktan açığa kafa tutmaya başladı. Yukarıda kupürünü gördüğünüz bir solcu tiyatro dergisinin kapağında aynen şunlar yazıyor:

«Dünya'nın en pahalı yönetmeni... Beklân Algan.

«Beklân Algan, İsvan yönetiminde İstanbul Şehir Tiyatrolarından brüt dörtyüzbin lira aldı. Bunun karşılığında 'Adsız oyunu' sahneledi. Ve bu oyun onbeş gün oynandı.

Bu rakkam bir rekordur ve dünyada en pahalı yönetmen olmayı taşır Beklân Algan'a...»

Solcu tiyatrocu takımının arasındaki bir kutuplaşmanın tezahürü olarak yazıldığı anlaşılan haber, sadece solcu CHP'li İsvan idaresine karşı solcuların dahi isyan ettiklerini vesikalandırmakla kalmıyor, aynı zamanda da «parasızlıktan» şikâyet ederek, belediye işçilerini «sefalete» itekleyenlerin perde arkası oyunlarını da ifşâ ediyordu. **Öyle ya, Belediye Reisi CHP'li Ahmed İsvan ve şürekâsı «Paramız yok. İşçilerimize ücretlerini veremiyoruz. Onlar da haklı olarak greve gidiyorlar. Hükümet para versin, ücretleri ödeyelim» diyerek işçileri greve, İstanbul'u pisliğe iteklerken, tiyatrocu bir şahsa sadece 15 gün sahnelenen bir solcu oyun için 450 bin lira veriyordu.**

İsvan idâresinin Şehir tiyatrolarındaki bu 450 bin liralık oyunu üzerine MSP'li milletvekillerinden bazılarının mevzuu Meclis'e intikâl ettirmeye karar verdikleri öğrenildi. Ayrıca Dahiliye Vekâleti'nin tahkikat açtıracağı da gelen haberler arasında.

Hâdiselere bakış

Mustafa YAZGAN

Batman'da bir miting (2)

TERMOMETRELER sıfırın altında yedi dereceyi gösteriyor. Gök donuk, yer soğuk. Batman maalesef bakımsız bir yer. Sokaklar, caddeler çamur deryası. Petrol rafineri işletmesi ne kadar mükemmel şartlara sahipse, kaza merkezi o kadar tersine bir bakımsızlık içinde. Belediye reisi A.P. li imiş. Renksizlik zihniyetinin, fikirsizlik temeline oturmuş, ideolojik kaygulardan uzak, gününü gün etme niyetinin şâhane icraat örneği, çamur deryası içinde yüzen A.P. li Belediye Reisi'nin kaptanlığındaki Batman'dadır.

Batmanlı gönüldaşlara dedim ki:

— Mum dibine ışık vermez derler. Asfalt istihsal edilen bir merkezde yolların böylesine çamur içinde olması, millet ve memleket idaresinde ne kadar lâubali olunduğunun açık misali. Biz AP. nin lâf ebeliğinden başka bir icraat yapabileceğine inanmıyoruz. İlk Belediye seçiminde, bu reis'in düşürülmesi şarttır.

Batman caddelerinde yürüyoruz. Merkezdeki meydan gençlik mahşeri. Otobüsler dolusu, minibüsler dolusu insan miting için Batman'a gelmiş. Biraz sonra başlayacak yürüyüş ve miting için hazırlanıyorlar. Pankartlar açılıyor. Gençler ona caddede İslâm aşkını terennüm eden marşlar söyleyerek, gerçekten çok vakur bir edâ ile yürüyorlar. Dükkânların, evlerin, pasajların önünde halk öbek öbek birikiyor. Heyecan bir anda Batman'ı kuşatıyor. Sık sık ağlayanları görüyoruz.

Milletin katılması ile onbin kişiyi bulan konvoy yürüyüşe başlarken, biz MSP. İlçe Merkezinde, civardan gelen MSP. teşkilâtlarına Türkiye'nin içinde bulunduğu siyasî tehlikeler ve millî mes'elelerimiz üzerinde bir konuşma yapıyoruz. Caddelerde «İSLÂM!» haykırışları o kadar gür bir seviyeye çıkıyor ki, sohbetimizin bir yerinde bizi dinleyen fakat heyecanlarını zor zapteden kardeşlerimize hemen mitinge katılmalarını söyledik. Odada sâdece iki kişi kaldık. Gaz sobasının başında ıhlamur çayını yudumlarken içim saadetle, acıyla, hasretle titredi. Böyle bir milletle biz —Allah'ın yardımı ile— neler yapamayız? Devlet ve hükûmet ricali, ne güçlü bir potansiyelin üstündeler...

YÜRÜYÜŞ bir saatten fazla sürmüş. Milletin büyük bir kısmı da mitingin yapılacağı meydanda toplanmağa başlıyorlar. Sıfırın altında yedi derece'de ellerini hohlayarak bekleyen bu millet havanda su dövmüyor. Kim ne derse desin, bu millet bir şey özlüyor ve bir şey bekliyor. Yine kat'iyetle söyleyelim ki, bu beklenen ne Ecevit'in «Ak günler» masalında tüten solculuk, ne Demirel'in kokteyl fikirler aşûresi AP. zihniyeti, ne Türkeş'in «Dokuz Işık» hayali, ne Maoist kürtçünün «Federatif Kürt Devleti» değildir. Bu beklenen en az bin dört yüz yıldan beri milletimizin kalbinde, gönlünde, secdesinde, duasında, Kur'anında, hayatında yaşayan İslâmî ruh'tur. Millet İslâm ile kurtuluş bekliyor.

HAVA gittikçe soğuyor, sertleşiyor. Civardakı, kahvehaneler, dükkânlar insan dolu. Aralarda titreyerek dolaşan paltosuz fakir fukaraya rastlıyoruz. Yürüyüş konvoyu meydana gelince beklemeden mitingi başlatıyor bizim gençler. Kesin kararımız, konuşmaları çok kısa tutmak ve mes'elelerin özünü millete anlatmak. M.T.T.B. Batman Teşkilâtı Başkanı sevgili Şehmuz'u İstanbul İcra Konseyinden kardeşimizin veciz konuşmaları takip etti. Arada şiirler okundu ve mikrofonu bize verdiler. Saat tutmadım ama zannediyorum 10 - 15 dakika içinde Orta - Doğu'da çarpışan «Petrol Menfaatları» ndan, Siyonizmin ve Masonluğun İslâm ülkelerine tevcih edilmiş hıyanet plânlarından, Doğu Anadolunun bu plânlar içindeki stratejik mevkiinden, Batman ve Garzan petrol mıntıkalarının ehemmiyetinden buralarda «Kavmiyetçilik» belâsının dış ajanlar tarafından tahrik edildiğinden ve İslâm kardeşliği ile bu belâlardan masun kalabileceğimizden bahsettim. Türkiye'de Kapitalist ve Sosyalist partilerin (perde arkasındaki aynı müşterek tarafından) çarpıştırıldığı, hiçbirinin memlekete ciddi çalışmalar yaparak eser veremiyeceklerini, bu danışıklı dövüşlerin yetişmekte olan mukaddesatçı gençlik tarafından teşhis edildiğini ve yakın geleceklerde milletimizin kavgasız, huzurlu, refah içinde, mes'ud günlere kardeşçe, el ele erişeceğini müjdeledik. Bu mukaddes cihad'da Allahın milletimize ebedi zaferler nasib etmesi dileği ile konuşmamızı bitirdik.

Batman mitingi çok menfi hava şartlarına rağmen —bana göre— mânâlı bir üslûb içinde muvaffakiyetle bitmiştir. Gençlerin bilâhare kahvehanelerden ve muhtelif yerlerden getirdikleri haberlere göre, halk son derece memnun ve mes'ud imiş. Bol bol dua ediyorlarmış.

Biz de Millî Türk Talebe Birliği'nin fedâkâr, cefakâr, faziletli, kültürlü, imânlı mücahidlerini tebrik eder, hepsini Allah'ın koruyuculuğuna emanet ederiz.

• TESBİT

Sadık Özarslân

Anmışlar

ARKASINDA hatırlanmaya değer hâtıra bırakanlar samimi bir surette anılırlar: bırakamayanlar ise böyle ancak bir propoganda vasıtası olarak kullanılırlar. Evet işte öyle de oluyor. Bakınız solcular eski Roma'daki paralı ağlayıcıları gibi nasıl da gayri samimi bir kara tutturdular Nazım için! Samimiyetle hatırlanmak için lüzumlu ve faydalı işler yapılır; ölmez eserler bırakılır. Solcularınki «eser» değil, «yapıt» Çaput vezninde yapıt!...

Her nedense bu defa bir başka türlü andılar Nâzımı. Daha gürültülü... Anlaşılan propogandaya daha çok ihtiyaç hissettikleri bir devre geçiriyorlar. Bu yüzden onu bir başka türlü andılar. Daha doğrusu, yandılar. Nâzım Hikmet'in ateşiyle yanıp tutuştular. Lâfa bakın siz; büyük şâir'miş, millî şâir'miş... Be hey gâfiller; sözünü ettiğiniz bu adamın büyük (!...) olmasını şöyle bir kenara bırakında ne zaman millî olmuş ki. Bu kimesne, evvelâ söyleyin bakalım, Türk müdür? Nazım Hikmet, Türk vatandaşı mıdır? Bizden midir ki; onu bize yamamaya çalışıyorsunuz?!

Nazım Hikmet... Hikmetsiz kişi... Manzûmeci Kaçak... Hâin... İmânsız... Edebsiz... Ahlâksız... Rusçu... Paracı... Sahtekâr... Daha sayayım mı? Taptığınız adamın soyadını söyler misiniz? Nar'ın tersi olan ve kızıl'ı hatırlatan Ran'ı demiyorum... Polonyacasını soruyorum; söyler misiniz?

«Trrrum, trrrum, trrrum
Trak, tiki tak
Makinalaşmak
İstiyorum.»

Bu mudur şiir? Bunu yazan mı millî şâir, büyük şâir? Ozan, deyin; kabûl. Ve şunu da yazayım: O, aynı zamanda birçoklarını bozandır.

Selimiyenin avlusu Mehmetçik dolu,
Hepsinin dirseklerine kadar sıvanmış kolu.
Mehmetçiğin kolu bit dolu.
Bit Mehmet'i yer.
Mehmet biti.»

diyen adam millî öyle mi? Benim Mehmedciğimi böylece küçültmeye çalışan adam, hâlâ benden öyle mi? Üstâd Necip Fâzıl'ın «Bâb-ı Âli» sini okuyun da görün adamınızı... Bir toplantıda Emin Ali'nin söylediklerini dikkatlice okuyun da alın adamınızın boyunun ölçüsünü.

ANIYORLAR'MIŞ... Anmışlar da, Kaçak Nazım'ı... Harb Okulu'nda bozgunculuk yapan, Donanmamızı karıştıran vatan hâinini, ruble düşkününü anmışlar. «Ben, asıl vatanıma şimdi kavuştum... Senelerdir bunun özlemini çekiyordum... Beni Stalin yarattı...» diyen nasibsizi anmışlar. Oğlunun diliyle; paracı olan ve herşeyi para için yapan köksüzü, kara kalbliyi ve karanlık düşünceliyi anmışlar. Canım, bunda kızacak hayret edecek ne var diyeceksiniz, doğru şâir ne demiş:

«Nâdanlar eder, sohbet-i nâdanla tekerrür,
«Divânelerin hemdemi divâne gerektir!»

Üstâd Ankara'da konferans verdi

Üstâd Necip Fazıl, daha önce haberini okuyucularımıza sunduğumuz konferansını Ankara'da kalabalık bir dinleyici kitlesinin hınca hınç doldurduğu bir salonda verdi. Gazeteniz Sebil'in bu sayısından itibaren tam metnini takdim edeceği konferansdan önce MTTB Ankara Teşkilâtı Reisi Ali Dursun söz alarak; «İmâm-ı Âzam (Rahmetullahi aleyh) Hazretlerinin «Fıkh-ı Ekber»inde muhteşem bir hükme bağlandığı üzere, **yeryüzünde hepsi bir millet olan küfür** cereyanları, bu gün bütün dikkatlerinizi Türkiyemiz üzerine tevcih ve teksif etmiş bulunuyorlar. Çünkü Türkiye de tarihin en soylu uyanış, diriliş, kendine geliş ve kendini buluş hareketi, dinamik ve imanlı bir gençlik başta olmak üzere, cemiyetimizin her unsurunda başlamış bulunmaktadır. Bu mukaddesatçı hareket, denize atılan bir kaya gibi değil, denizden fışkırmaya başlayan bir volkan gibi, gönülleri, kalpleri mânâ zelzelelerine tâbi tutarak büyüyor, gelişiyor, kökleşiyor.

Yıllardan beri, patlayan bu volkanın mânâ, tefekkür, şiir, fikir ve hamle mihrakında gerçek bir mücahit insan görüyoruz.

Evet... Şimdi sizlere «DÜNYA BİR İNKILAP BEKLİYOR» isimli konferansını sunacak olan Aziz Üstâd Necip Fazıl Kısakürek'i takdim ederken, kendilerine milliyetçi ve mukaddesatçı gençliğin eksilmez sevgisini, hürmetini, minnet ve şükran duygularını arzediyorum.» dedi.

Necip Fazıl «Gerçek inkılâp İslâm» dedi

Sevgili gençlik! Ve Türkiye'nin bugünkü perişan vaziyeti karşısında acıların en derinini çeken mustarib mü'minler! Sizi bağların en sağlamı olan bu ızdırab hâldaşlığı içinde muhabbetle selâmlarım.

Sizi böyle bir başlangıçla selâmladım. Çünkü, çok çetin bir dâvâ karşısındayız. Bugün dünya, bütün bu gördüğünüz medeniyyet dedikleri keşiflerin kıvrantısını temsil eden devlerle, o devlerin hâlâ yüzlerce sene arkasından gitmeye çalışan, çırpınan cücelerden ibâret bir âlem... Devler kıvranıyor, cüceler çırpınıyor! Ve tarihin en büyük iman devini temsil eden Türk, bugün cüceler dünyasının en küçük cücesi hâlinde karşımızda boy gösteriyor. Kendi kendimizi, böylece pençemizi bağrımıza atarak ve ciğerimizi kanatarak görelim; aynanın karşısına geçmeyi bilelim. Hadislerin en büyüklerinden biri: «Hesâba çekilmeden kendinizi hesâba çekiniz!»

Ne garîptir ki, bu devler ve cüceler, ama kıvranan mustarib devler ve çırpınan son cüceler dünyasında, yine dünyanın beklediği en büyük inkılâb işte bu cücelere düşüyor! Ve biz, böyle bir noktadan harekete memur bulunuyoruz. Yâni, öyle bir hasta ki, dünyaya devâyı getirmek zorunda üstelik... Bir şiirimde söylediğim gibi:

«Eyvah, eyvah Sakarya, sana mı düştü bu yük?»
«Bu dâvâ hor, bu dâvâ öksüz, bu dâvâ büyük!.»

Evet; dünya bir inkılâb bekliyor! Nerede kalmış Türkiye?... Konferansımızın ismi de bu... Dünya bir inkılâb bekliyor! Bütün beşeriyet... Çünkü, beşeriyet o noktaya geldi ki, ne kadar müessesesi varsa bitti, eridi, pörsüdü, tükendi, bir tek eksiği kaldı: Başında ve sonunda eksiğin ismini tesbit edebiliriz: bütün hakikatiyle İslâm...

Dünyanın beklediği bu inkılâb, üç dâire hâlinde. Dış dâire dünya, içindeki dâire İslâm Âlemi, onun da içinde Türkiye... Asıl Türkiye... Merkez Türkiye...

DEVRİM

Şimdi inkılâb kelimesini ele alalım! Bu kelimenin yeni uydurukçacılara göre mukabili devrim... Halbuki nerde devrim, nerde inkılâb? Devrim, —isminden de belli— bir şeyi devirmek mânâsına geliyor. Halbuki inkılâb, devirmek değil, dikmektir. Yüzbin beygir gücünde bir tankı sürerseniz herşeyi devire devire geçer... Ama düzeni kurmuş olmaz. İnkılâb düzeni kurmaktadır, devirmekte değil... Ve bir binâ yapmak için eskisi devrilir, yenisi uğrunda... Bizde son zamanlarda, son yarım asır içinde, bütün hakikatlerle beraber mefhumlar da gürültüye gitmiştir. Kelimede bile gerçek inkılâbı kaybetmiş bulunuyoruz.

Evet; asıl İslâm Âlemi ve asıl Türkiye; beşeriyete gerçek eczahâneyi getirecek, vitrinlerinde gerçek devâyı belirtecek büyük inkılâba memurdur.

Tek mes'ele, varlık hikmetinde.. Niçin varım? Mes'elelerin mes'elesi... Var olmak ne büyük şey! Eğer fazla düşünülecek olursa, insanı cinnete kadar götürür. Varım!... Niçin? Bunu İslâm mutasavvıfları gayet güzel izâh etmişlerdir. Hiçbir izah mutlak değilken onlar, mutlak noktaya dek gitmişlerdir.

Şöyle:

«Allah bütün bu kâinatı insan için yarattı, insanı da kendisi için.» Yâni tek dâvâsı dünyanın, ebedi tekâmül seyri içinde Allah'a doğru yol almak... Ama bu ulaşmayı, Allah'a inkılâb etmeyi mümkün kılıcı bir gâye değil... Her gayede asloldu-ğu gibi, varılması muhâl, ancak yaklaşılması kaabil... Bu tekâmülü cemâddan insana doğru bir seyr halinde görüyoruz.

Cemâd... Doğrudan doğruya madde parçası, tekâmül ede ede nihayet muayyen bir noktaya geliyor; o noktada âdeta bir kademe yükseliyor ve nebâta yaklaşıyor. Tasavvuf bunun da misâlini vermiştir: Mercan, ki bir cemâddır, tıpkı nebât gibi kök atar.

Nebât, terâkki ede ede hayvana doğru geliyor. Onda da ufuk noktası, Hurma ağacıdır. Tıpkı hayvan gibi dişisinin üzerine abanan mahlûk...

Nihâyet hayvanda son merhale at... At, bugün fenni olarak da isbat edilmiştir ki, rüyâ görür.

Ve nihayet insan... Onun ufku yok; sonsuz... Büyük ilâhi emânetin hâmili insan. Kur'an'da Hakk buyuruyor:

«Ben emâneti dağa taşa teklif ettim, ebâ ettiler, çekindiler, kabûl etmediler. İnsanoğlu ki, zalûm ve cehûldür, kabûl etti.» Ne büyük mes'uliyet!... İnsanda terakki ve tekâmüle hudud yok... Bir kere dibe düştü mü, «Belhüm adal» tabirinin de ifade ettiği gibi hayvandan aşağı... Bugünün dünyası işte o dip noktasına kadar inmiştir.

TEKÂMÜL

Bir nür huzmesi içinde her şey, üstündeki dereceye müncezip, cezbedilmiş, çekilmiş, kademe kademe alttaki üstündekine ulaşma yolunda... Fakat, yine her şey kendi sınırı içinde... Ve bir cinsten ötekine geçit mevcud değil... Yoksa, dâvâ, Batı tefekkürünün en maskara tipi (Darvin) in nazariyesini yâni, insanın maymundan geldiği düşüncesini kabul etmeye kadar gider. İnsan gibi, kâinatın ruhunu şekillendiren bir mahlûkun maymundan gelme olduğunu kabul etmek, şu anda dünyada mevcud milyonlarca maymunun niçin geç kaldıklarını izah edemeyeceği bir tarafa, bizzat Darvin gibi, maymunun tekâmülüyle değil, asıl insanın alçalmasiyle maymuna ulaşabileceğini gösterir. Nitekim, bizim 150 yıl öncesi inkılâblarımız, insanlar tarafından mı, maymunlar tarafından mı yapılmıştır, sualine henüz gereğince cevap verilememiştir.

Muhteşem bir Kâinat yapısı içindeyiz. Gözümüzü açıyoruz ilk ağlamalardan sonra, şöyle, eşyaya bakıyoruz. Bedâhat hissiyle herşeyi görüyoruz. Fakat, biraz kendimize gelir gelmez, «Ben neyim, nerden geldim, nereye gidiyorum, sonum ne olacak?...» diye soruyoruz. Ya, burada olmayan büyük, gerçek ve sonsuz bir hayata namzetlik fikri; yahut «nasıl olur?» unu kurcalamadan, bitip gitme, silinip kaybolma, yokluğa dalıp «hiç»e bulanma duygusu... Ve bu duygu etrafında, dünyada kaldığı kadar «ye, iç, kus, vur, kır, sal!» mantığı... ilk fikir ulvi, ikincisi de süfli... İlki beş hassemizin üstündeki, ikincisi de altındaki mantık... Avrupai mânada idealizma ve materyalizmayı bu iki mantık soyuna bağlayabilirsiniz. İkincisi aynen (Darvin) nazariyesinde olduğu gibi ne kadar basit, ne kadar küçük, fakat ulvilikten nasibi olan bir mantıkla devrilmeye müsait...

Kâinatta hiçbir cins, nev'iyetini aşamaz. Öz nev'iyeti içinde boyuna terakki eder ama, ondan öbürüne geçemez. Böyle olunca iş, insanın terakki ede ede nereye varabileceğini tayine kalıyor.

İşte:

İnsan Allah'ın hâlifesidir; ve kendi yaratık olma sınırını aşma-

(Sayfayı çeviriniz)

ÜSTÂD DİYOR Kİ...

ın muhâli içinde Allah'a doğru ebedî bir seyr ile yaklaşmanın memuriyeti altındadır.

Bu sırların sırrına âid mihrak noktasıdır; ve o noktaya akılla fazla dikkat edecek olursak gözlerimiz yanabilir.

«Ben insanı eşya ve hâdiselere hâkim olması, onları teshir etmesi için kendime hâlife olarak yarattım.» diyor Allah... İşte insan bu hükmü anladığı zaman, derinliğine ferd ve genişliğine cemiyet, bütün mes'elelerini halledebilir.

Biz zannediyoruz ki, Şeriat'ın emrettiği şeyler, kuru kuruya bedenle yapılacak işlerdir. Onlar, her zaman söylediğim gibi, ince, hudutsuz esrarlı şifrelerdir. O gözle bakmak lâzımdır. şeriat ölçülerine... Ve onların ruhuna mâlik olmak lâzımdır.

Şeriat, tatbik edilen, tatbik edilmesi gereken ölçüler manzûmesinin yanında, sevilmesi, aşkla bağlanılması, nâmütenâhi mânâları olduğu bilinmesi lâzım gelen İlâhi müessesedir. Her zaman ifade ediyorum: Şeriat aşkı —tabii aşkın içine vazife ve icra da kendi kendine giriyor— şart... Dışından riâyet, ama ruhuna mâlik olmama... Hayır!

KÂİNAT

Gelelim Kâinat yapısına:

Bu kâinat yapısında, karşımıza en büyük tecelli olarak «zaman» çıkıyor. Zaman!. Ne müthiş bir şey; Allah'ın azametine ne müthiş delil... Bir ağ gibi, Allah, zamanı üzerimize atmış... Herşeyin üstünde zaman, herşeyin!... Meselâ, İbn-i Sinâ ışığı zamanın dışında farzederdi. Halbuki bugün isbat edilmiş bulunuyor ki, ışık bir saniyede 300 bin kilometre hızla akıyor. O da zamanî. Zamanın dışında hiçbir şey yok; birşey var içimizde zamanın dışına tırmanmak isteyen: Ruh... Zamana sığamayan birşey var insanda, o da ruh! Çünkü o zamansızlık âleminin hatıralarını taşıyor. Fakat, biz farkında değiliz. Zamanı tasavvuf şöyle izah eder:

Varlıkla yokluk arası bir raks, bir âhenk... Bir varlık, bir yokluk... bir varlık, bir yokluk; birbirini takibeder.

«Vahdet-i vücûd» dedikleri bilmecenin kapısı... Vücûd, varlık birliğine medhal, giriş... Bir var'ı, bir yok takibeder. İşte ben bu cümleyi söyleyinceye kadar kimbilir, kaç kere var oldum, yok oldum. Ama bir sinema şeridi gibi zamanın nakşettiği hâdiseler o türlü akar ki, biz her şeyde bir devam görürüz. Bir devam gördüğümüzü sanırız. Bütün mes'ele zamanın hakkını vermekten ibaret.

ZAMAN

Zaman bir imtihandır. Zamanı idrâk... Mücerret dâvâ... Mücerredleri bilhassa dile getiriyorum, çünkü biraz sonra müşahhaslara yâni, apaçık, elle tutulur hâdiseleri, bu mücerredleri bilmeden ihata edemeyiz. Bu mücerredlerden gideceğiz ki, müşahhasa, gök'ten toprağa dönelim.

Vücûd ve adem... Süfliden alâya doğru kesiksiz hareket... İşte zaman içinde ve bu dünya dedikleri süfliler âlemi içinde insan ilâhi memuriyeti olarak ölümsüzlüğe namzettir. Bu ölen dünyada, her anı adem, her anı vücûddan ibaret bu dünyada zamanın üstüne çıkmak... Bütün sır burada... Bütün vazifeler de burda toplanıyor.

Ölüm, en korkunç kelime ve en korkunç âkıbet... Düşünülmesi mümkün değil... Nasıl olur, düşünün; elinizle temas ettiğiniz zaman bir yere, elimizle görür gibiyiz. Elimizle görüyor, gözümüzle dokunuyoruz. Gözümüzü yumduğumuz zaman, hiçbir şeye bakmadan bütün renkleri, şekilleri görür gibiyiz. Böyle bir vücûd, böyle bir hassasiyet, böyle Allah yapısı bir cihaz nasıl yok olur? Yok olmayacaktır, müjdesi gelmiştir.

Evet, zaman... Kaç rejim varsa zamana mukavemete bakmıştır. Bugün Mısır'daki ehramlar, eski Mısırlıların zamana mukavemet mimarisi olarak kurulmuştur. Ama, maddeyi maddeyle yenmek imkânı yoktur. Onları bir kurşun kalem gibi yontar, yontar, yok eder, zaman... Şu kadar veya bu kadar müddet sonunda... Kemiyetlerin ne kıymeti olabilir, keyfiyetin karşısında?...

En koyu maddeci ve inkârcı rejim olan materyalizm ve komünizm, ölümü —ıstırabını silerek aklınca— yoklukla teselliye kalkar. Zaten içinde yokluk fikrinin de olmayacağı bir yokluk tasarlar. Ve herşeyi dünyaya ve maddeye ısmarlar. Yalnız böyle bir bağlayış, ruhunda ıstırab fakültesi olan, ebedî hayat hasreti yaşayan bir insanı çatlatmaya, iki şâkketmeye yeter!

İşte hayvandan aşağı düşmenin derecesi!... Başka bir konferansımızda biraz daha tafsil ettiğimiz zaman sırrı, neticede, derinliğine ferdle beraber, genişliğine cemiyetin de mîyarı olarak karşımıza çıkıyor ve bize:

— Kaydırak gibi fenâ ve bekânın birbirini takip ettiği bu âlemde gerçek oluşun hesabını ver!

Diye ihtar ediyor.

Dünya mı, ötesi mi?...

Kâinatın Efendisi buyuruyor:

«Hiç ölmeyecekmiş gibi dünya; hemen ölecekmiş gibi âhiret...»

İnsana dışından basit gibi gelen bu hadis, büyük muammayı sabit ve muayyen bir kanuna bağlar:

— Dâvâ bu dünyada zamanı yenmenin ferdi ve ictimaî rejimini bulmaktadır; dünya ile âhiretten herbiri ötekine yol vericidir, birbiriyle kademelidir ve gerisi lâf ile gûzzaftan başka bir şey değildir.

Bu bahsin hemen arkasından «inkılâb» a geçiyorum.

İnkılâb...

Başlangıçta dokunduğumuz ve çabuk geçtiğimiz inkılâb, aslında, bir hâlden üstününe intikal etme dâvranışıdır; yoksa körü körüne şekil değiştirme veya şekil bozma hâdisesi değil... Yediğimiz nesneleri vücudumuzdan başka şekillerde ifraz ise hiç değil...

Evet, inkılâb...

İnkılâb, derin ve gerçek mü'min nazarında, şeriatin bâtınına ilişik bir farz, bir borç... Asıl inkılâb; olanca hakikatiyle inkılâb, zaten İslâm'la gelmiştir.

İşte emri:

«— Bir günü, bir gününe eş geçen hüsrandadır...»

Yani aldanmış ve kaybetmiştir.

Kanın damarda akması gibi, hiçbir ân durma yok...

Öyleyse?...

Kesiksiz, sürekli, aramak lâzım.

Eyvah! Yine en ince sır noktalarından birine çattık: Aramak ve bulmak...

ARAMAK

Bulunan, bulundu sanılan her şey eskimeye, pörsümeye, çürümeye, iflâs etmeye mahkûm... Bu da, yaklaştıkça kaçan ufuk çizgisi misâline eş, bir «yeni» nin daha ilerideki «yeni» ye mahkûmluğunu ilân ediyor. Aramak için aramak yok, bulmak için aramak var... Her bulduğum veya bulduğumu sandığım bayatlaşacağına göre aramak niçin?... Her arayış da gâyesine ulaşamayacağına göre bulmak ne fayda?...

Görülüyor ki, mutlaka aramayla bulmayı bir araya getirmek icap ediyor. O halde solmayanı, pörsümeyeni, bayatlamayanı bulduktan sonra, onun bu vasıflarını her ân doğrulayıcı ve yenileyici bir arama şehrâhına dalmak gerekiyor. Yoksa ölçülerin dış yüzünde donmak, felce uğramak, tek kelimeyle ruhsuz kalmak ve yobazlaşmak mukadder...

En ince idrâk noktasıdır bu.. Mutlak olanı bulmak, sabit ve yekpâre olana bağlanmak ve onun mihverinde, zaten varılmaz, ulaşılmaz olana doğru boyuna mesafe kazanmak, boyuna aramak...

Bakın, seyyâliyeti, harekiyeti işin, bâki kalıyor. Arama cehdi, bâki kalıyor, buluş içinde...

Her bulunan şey bir fânidir.

Şimdi bakın; bir şair var ki; bu dünyada, gelmiş, Devr-i Saadet'de, hiçbir şairin mazhar olamadığı saadete nâil olmuş, mısraı hadis olmuş.. Bir şairin mısraı nasıl hadis olur? Ancak, Allah'ın Resûlü onu söylerse olur. İşte hadis:

«Söz odur ki.» buyuruyor Kâinat'ın Nur'u, «Lebid'in söylediği söz...» Ve o sözü tekrar ediyor: «Allah'dan başka her şey bâtıl!»

ÜSTÂD DİYOR Kİ...

Demek ki, aramayı ve bulmayı mütemadiyen bâtıllar üzerinde götürmek, nihayet bâtılı bulmak oluyor. Bâtılın hâli böyle...

Hani, eli yanan adam elini suya sokarsa bir an ağrısı durur ya... Aynen böyle... El sudan çıkınca ağrı daha şiddetle gelir. Sonra felâket... Bir rahatlık gelir buldum, sanınca... Ama zaman hemen yetişiyor ve dersini veriyor:

— Bulduğun bâtıldır!

Biz, İslâm'ı temsil sahasında —İslâm münezzeh— kurtarmak için, bu kültürü vermekle mükellefiz gençliğe... Evet, mütemadiyen bâtıllar manzumesi boyunca terakki... Bulmak bu değildir!

FELSEFE

«Şimdi «felsefe» sözü devamlı söyleniyor. Hele partilerin dillerinde: «Filânın felsefesi...» Ne felsefesiymiş o? Felsefe... Önüne gelenin felsefesi... Felsefe bir boşluktan çıkıp, hakikati arama fakültesidir. Halbuki bunun karşısında «din» var. Din vahy ile Allah'ın bildirdiği mutlak... Felsefenin bir büyük faydası vardır, muazzam bir fayda... Bizim rejimimizde, üniversitede felsefe okutulmaz değil; yalnız kapısına bir yafta konur: Dünyada kaç tane bâtıl olduğunu anlamak için okutulan ders... Felsefe daima birbirinin yanlışını çıkarmıştır. Bugün yürütülen bilinen felsefe tarihinde, işi eski Yunan'dan alırsak bugüne kadar felsefe hep evvelki mezhebin yanlışını ortaya çıkararak yeni bir mezheb getirmiştir. Fakat, farkında değildir ki, gelecek olan da, kendi yanlışım çıkaracaktır!... Demek ki, başıboş arayış, felsefe... İslâm bundan hazzetmez! İslâm'ın tefekkürü ise, nâmütenâhidir. Felsefe değildir o, hikmettir.

Şimdi bulmakla, donup kalmak, taze kalmakla pörsümek, başıboş aramakla gerçeği bulmak için aramak arasında çok ince birşey bir tezad çıkıyor. Tıpkı vücûdla adem kıyası gibi, bir tezad... Tezâd, aykırılık, zıtlık... Dünya zıtlardan ibâret. «Bakın kâinata, zıtlardan ibâret. İşte vücûd - adem birbirinin zıddı... Ne kadar kötülük varsa ademe bağlanıyor, ne kadar hayr varsa vücûda bağlanıyor. «Vücûd-u mutlak» ise Allah... Evet, işte bu tezadlar o kadar derindir ki, İslâm'ın hem tasavvufda, hem tefekkürde en büyük simâlarından biri olan Muhiddin-i Arâbi Hazretleri şöyle der: «Eğer zıdlar barışabilseydi, bir daha ayrılmazlardı.» Muazzam hikmet!... —Onun için zıdlar arasında âhengi kurabilmekte bütün mes'ele. Bütün mes'ele o... O âhenkte, o kıvamda— Nihayet mes'elemiz ortaya çıkıyor:

Allah'dan başka herşey bâtıl, herşey fâni... Bu sınırı tâyin ettikden sonra, O'nun, senin ruhuna verdiği iradeyle, iş, artık mütemâdiyen yine O'nun sırlarını aramak oluyor. İşte o zaman donmak olmuyor, pörsümek kalkıyor. Ruh, canlılık, hareket (dinamizm) devam ediyor. Donmak o kadar tehlikeli birşey ki, hattâ şer'i hükümlerde bile donmak, o hükümleri —hükümler münezzeh— temsil kadrosunda dondurmak oluyor.

Bizim en büyük mücadele hedeflerimizden biri de budur: İslâm'ı donmuş ruhlardan arındırmak, ayıklamak.

Size bir levha göstereyim: Sahabi bizim tek örneğimizdir. Çünkü, kimse kendisine Allah'ın sevgilisi direkt ve re'sen örnek diye alamaz. Kimse o güneşe gözlüksüz nazar edemez. Haddine mi düşmüş?! Sahabî bir aynadır, Resûlullah'ın nûrunu aksettiren, O'nu temsil eden, gösteren ayna safvet dolu ayna!... Sahabi'dir bizim olanca hedefimiz ve olanca imtisâl örneğimiz... Sahabî o kadar yücedir ki, pek büyük bir İslâm âliminin ifadesiyle «Sâhabi'nin en küçüğünün atının burnuna kaçan toz, veli'nin en büyüğünden üstündür.» Bunu da bilelim. Sâhabî, Allah'ın Resûlü'nü dinlerken hâlini şöyle ifade ediyor: «Sanki başımızın üzerinde ışıkdan, ziyâdan öyle bir kuş vardı ki, gözümüzü kırpsak uçacakmış gibi O'nu dinlerdik. «Bakın bağlılığa... Ve yine aynı sâhabî O'nun meclisinin haricinde filân, fi-

(Sayfayı çeviriniz)

• GÖZ OLDUR Kİ HAKKI GÖRE

Selâhaddin ES

«Gelişin Canımı kurtardıysa, Gidişin gönlümü berbâd etti!»

EVET, İslâm'ın cemiyetimizde ifâ ettiği fonksiyonu (vazifeyi) ifade edebilmek için, galiba, yazımıza başlık yaptığımız beyitten daha güzeli bulunamaz. Çünkü milletimiz İslâm'ın gelişiyle hayat bulduğu gibi, ondan uzaklaştığı zamandan beri de, nice buhranlara giriftâr olmakta... Bugün, asırlarca İslâm dâvâsının bayraktarlığını yapmış bir milletin korkunç bir kaos içine, bu bayrağın dalgalandığı kale burcunun da bir iç savaş meydanına dönüştüğünü ibret nazarıyla seyredip, bunun mânasını hakkıyle idrâk edecek olursak, durumun vahameti ortaya daha bir açıklıkla çıkar...

Hadiseleri tarihin derinliğindeki buudlarıyla düşünecek olursak, bugün varılan noktamn acılarını sanki taa Estergon türkülerinde bile bulmak mümkündür, diyebiliriz. Çünkü Estergon fetihlerinden de sonradır ki, kendi hayat anlayışımızın, inancımızın, kültürümüzün hayata tatbiki ve İlâ'y-ı Kelimetullah dâvasının vüs'at ve şümulünün cihanşümul plânda kavranılmak noktasında hatalara düşüldüğünü görebiliriz. Çünkü taa o zamanlardan beridir ki İslâm'dan yavaş yavaş fireler, tâvizler vermeye başlamışızdır. Böyle bir hareket bir kere başladı mı, artık onun sonu gelmez... Çorap söküğü gibi baştan sona gider, çözülüş... Nitekim, Yüce Resul'ün hayatına baktığımızda etrafı şirk ve küfürle çevrili olduğu halde İslâm'ın temel ölçülerinden asla ve asla tâviz vermemiş; sadece hedefe giderken, düşmanı parçalamak, daha az zararlıları yanına çekmek veya düşmanın karşısına çıkarmak gibi taktikler tatbik etmiştir. İslâm dâvası ondan sonraki asırlar boyunca da böyle süzülüp gelmiştir, tarihin nice bâdireleri arasından...

Ama ne zaman ki, onun temel ölçülerinde onun cihanşümul vasfından fedâkârlık yapılmış; işte o zamandan bu yana, giderek, adım adım, İslâm'dan tâvizler vermeyi tabii saymaya başlamışızdır. İzmihlâlimizin, dünya görüşümüzün temel müesseselerinin maddi plândaki çözülüş ve çöküşünün temelinde işte bu tâvizler, bu kitabına uydurma gaflet ve ihânetleri vardır.

Bunun için de, eğer son asırlar içinde üst-üste bir felâketler zinciri ile kuşatılmış vaziyette kaldıysak, onun asıl sebebini ve suçlusunu önce kendi içimizde aramamız gerekmektedir. İslâm'ın temel mantığından ayrıldıkça, elbette ki; adım - adım İslâm dışı bir yaşayışa doğru gidilecekti; bu açıktı... Binaenaleyh, sanki İslâm kâfi değilmiş, onun kültürü yetmiyormuş gibi, başka kültürlerin bâtıllarını kendi pınarımızdan akıp gelen âb-ı hayatla tebdil etmeye kalkışmak, laisizm gibi manası henüz bile belirlenememiş bir takım muğlak mefhumlara bağlanmak, şahısları putlaştırmaya kalkışmak! Halkın kendi kendini idare etmesi mugalâtasıyla aslında idarenin iplerinin ucunu perde arkasındaki, gizli dünya imparatorluğunun eline terketmek oyunlarına düşülmesi tabii idi, mukadderdi. Ve, öyle oldu.

Lânetli bir milletin beslemesi ve müttefiki olan komünizm de, kapitalizm de, kuvvete ve paraya tapanların sapıklığı olarak tarihe gömülmeye hazırlanan miladî 20 nci asrı, kudretli bankalarla ihtilâllerin oyuncağı haline getirdi. Hz. Musa'nın Tur'a gidişi esnasında, bir anda imanlarını terkedip, altın buzağıya tapınan ve onun için de ilâhi lânete müstehak olan mel'un bir milletin Dünya'nın her yerinde, sahne gerisinden ipleri oynatışını, kavimleri içten ve dıştan birbirlerine düşman edişini, kışkırtışını ve bunu yaparken de dudaklarında şeytanca bir gülümseyişle semeresini devşirişini göremiyor muyuz?

Vâkıa, burada hemen belirtmeliyiz ki, biz içinde bulunduğumuz vâhim durumların suçunu düşmana yüklemek gibi faydasız ve zahmetsiz bir uslûba iltifat edemeyiz. Çünkü düşmanın tıynet ve cibilliyeti esasen bizi parçalamak yolunda çalışmasını gerektirir. Müslüman bir millet, kendi hayat hakkını kendi inancının dışındaki güçlüklerden dilenen bir meskenet içinde bulunamaz. Ve, kurdun kuzuyu yemeye niyet etmesi kadar tabii bir şey olamaz. Asıl korkulacak olan, bu kuzunun kurda gönül vermesidir.

Bugün Türkiye ve bütün dünya müslümanları işte bu ters ve bedbaht duruma düşmüşler hayatlarına kasdedenlerden hayat dilenmeye başlamışlardır.

İşte tarihin derinliklerinden gelen bir ses, bir gulgûle can kulağınızın zarlarını yırtarcasına hazin bir firâk türküsünü tutturuyor...

«Estergon kal'ası; aman, subaşı durak...
Kemirir sînemi, aman, bir sinsi firâk...
Gönül yâr peşinde, aman, yâr ondan ırak...
....

Sonra, Türkiye'ye dönüp, bakıyoruz ki, sokaklarda Sodom ve Gomore sapıklıkları devriye geziyor. Müslümanlar, ancak bir «lâ havle velâ kuvvete...» deyip geçiştiriyorlar, kendilerini sokmayan yılanın başını ezmek dikkatinden yine de uzaklar... Ve Karanlığın çektiği tetikler henüz İslâmın hakikatleriyle temasa geçememiş, geçmesine lâik rejimce engel olunmuş bedbaht insanları yirmisinde sokak ortalarına seriveriyor... Nice umutlarla, acılarla, zahmetlerle, göz bebeği gibi koruduğu evlâdının mânen öldürüldüğüne hiç bir zaman dikkat edemiyen ve bunun için de bir bakıma onların gerçek katilleri olan anne — babalar, onların maddi bakımdan da öldürülmeleri üzerine kendi hakikatlerinin ölçülerini de yitirip, evlâd acısına raptedilmiş ideolojilerin figüranları olarak sokaklarda «yaşasın!...», «kahrolsun!...» nidâlarıyla bir yığın halinde, bir sürü halinde dolaştırılabilmektedirler.

Müslüman! Hayatı ve hadiseleri kendi inancının ölçüleriyle değerlendiremedikçe; gerçek müslüman olamazsın!... Yeter artık, uyuduğun! «Hayatın ve hadiselerin içinde, ben de, hakikatimle kesin vaziyet alıyorum!» de gayri!... Yoksa, daha çoook ağlarsın ve ağlatılırsın!... Ve işin kötü tarafı, sadece kendi nefsine dokunduğu zaman kötülüğü görebilecek kadar uykudaysan sâde bu günlerine değil, yarınlarına da şimdiden ağla!...

lân işle meşgûl olsa, bunu bir gaflet olarak görüyor ve yanındakine diyor ki: «Gel seninle bir köşeye çekilelim de beş dakika iman getirelim.» Bakın, bakın vecde!... Veli'ye soruyorlar, sormuyorlar değil, şöyle diyorlar: «Sen zamanımızda Sâhabi'ye misilsin!» Yâni o ayardasın. Veli dönüyor, diyor ki: «Ben nasıl o ayarda olabilirim ki, siz sâhabileri görseydiniz, deli derdiniz. Onlar da sizi görseydi, bunlar müslüman değil, derlerdi.»

Ve biz bu hâlimizle müslümanlık iddia ediyoruz!

Mütemâdiyen aramak, bu gösterdiğim denge içinde aramak... Bu da hudutsuz esrardan biri... Bu sır tevhid sırrıyla yanyanadır. Tevhid sırrı çok girift birşey... Şah-ı Nakşibend Hazretleri der ki! «Kat'î tevhid mümkün değildir.» Gerçekten öyle... Çünkü, tevhidin kat'î olduğu yerde kelime ne arar? Gözün gördüğü şey ne arar? O gâye olan iman, yâni nihai iman, kendinden geçmekten başka birşey olamaz. Ve kal'e gelmez kelimeye sığmaz.. Nitekim düstûru koymuşlar: «Bihudi», yâni kendinde olmamak, iman; «Bâhûdi», yâni kendinde olmak küfür... Fakat bu şer'î kâide değil, bu şeriatın bâtınındaki incelik... Ve kâide konulmuştur: İmam-ı Rabbani Hazretleri tarafından, İkinci binin yenileyicisi büyük imam... Şöyle: «Allah tecelli etti, verâların verâsında, verâların verâsında, onun da verâsında...» Artık üç tane saydıktan sonra nâmütenâhiye kadar verâsında... Kaide: «O ki, Allah zannedersin, o zannettiğin şey Allah'a hicâbdır, perdedir.»

LÜGATÇE

MÜRETTEB: Tertip olunmuş, plânlanmış
SERFURÛ ETMEK: Baş eğmek
HİN: An, zaman
HİN-İ AKİD: Akid anında, esnasında
ÂLÂ: Reyler
ADÂVET: Düşmanlık
AKSAM: Kısımlar
MEŞHÛN: Dolu, doldurulmuş
ŞERÂİT: Şartlar
HABÂSET: Habislik, kötülük
MAHMÎ: Himâye olunan, korunan
SÂİK: Husûsi sebep
TAHMİL: Yükleme
MEZBÛHÂNE: Boğazlanır gibi
TETVİÇ: Taclandırma, tac giydirme
DİDE: Göz,
ZARARDİDE: Zarar görmüş

RİSÂLE-İ NUR'DA

Elimize gecikerek ulaşmasının yanı sıra münderecatımızın fazlalığı dolayısıyla «Risâle-i Nur'da Kur'an'ı Kerim» yazı dizimize yer veremedik. Okuyucularımızdan özür dileriz.

SEBİL

OKUYUCU İLE HASBİHAL

Baştarafı 2. Sayfamızda)
kında uzun izahatlarda bulundu. Basında geniş akisleri olan bu toplantı hakkında son derece değişik «yorumlar» yapıldı. Bâzı mahûd mihraklar bu toplantıya şâibe düşürebilmek gayretiyle, bozulacağını anladıkları «düzenlerinin» hesabına telâşlarını açığa vururken, aklı başında çevreler ise mes'eleyi enine boyuna tartıştılar. Gazetemizin sahib ve başyazarı Kadir Mısıroğlu'nun da icâbet ettiği toplantıda Prof. Erbakan'ın yaptığı konuşmayı hülâsa olarak ehemmiyetine binâen okuyucularımıza duyurmakta fayda mülâhaza ettik.

Diğer taraftan malûm olduğu vechile daha evvel bir kısmını neşrettiğimiz Üstâd Necip Fazıl Kısakürek'in bu def'a Ankara'da daha şümûllü olarak verdiği konferansının bizzat kendisi tarafından tashih edilmiş bir metnini neşre bu sayımızla başlamış bulunuyoruz. Konferans'ın ehemmiyetli mevzuunu takdimi zaid addederiz çünkü, Üstâd'ın her konferansının ne kadar calib-i dikkat bir mahiyet arzettiği İslâmcıların malûmudur. Birkaç sayı devam edecek olan bu konferans'dan sonra Üstad'ın bilhassa işaret ettikleri «zaman» mes'elesi üzerine bir yabancı ilim adamının görüşlerini aksettiren incelemesini takdim etmek arzusundayız.

Ayrıca, bu sayımızda okuyucularımıza -maalesef- hazin bir haberimiz bulunmaktadır: Arkadaşımız ve Neşriyat Müdürümüz Yılmaz Yalçıner bir suikast teşebbüsü ile karşılaşmış ve Allah'ın lûtfu ile savuşturmuştur. Hadisenin tafsilâtını ve arkadaşımızın eli tabancalılara cevabını bu sayımızda bulacaksınız.

Sebil

Meçhûl Kahramanlar

(Baştarafı 5. Sayfamızda)
edenleri gösterir uzun uzun listeler yayınlanmıştır. Toplanan paralarla bâzı gemiler satın alınmış [2] ve başka bir eserimizde izâh etmiş olduğumuz üzere bakiye yüzbinlerce lira da bilâhere Millî Mücâdelede kullanılmak üzere Sultan Vahideddin merhûmun emriyle M. Kemâl Paşa'ya verilmiştir

1 — Bkz: Kadir MISIROĞLU — Lozan zafer mi, hezimet mi? İstanbul 1964

2 — Dağdaki çobanına kadar bütün bir milletin iştirâkiyle toplanan bu paraların büyük bir kısmı yine İttihatçıların beceriksizliği yüzünden hebâ edilmiştir. Hakikaten, bilâhere ortaya çıkan Balkan Harbi bizim, donanma itibâriyle komşularımızdan geri bir durumda bulunmamızın acı neticelerini gözler önüne koymuş, bu sebeple fukara halk Donanma Cemiyeti'ne yardım hususunda birbirleriyle âdeta yarışa girmişlerdi. Toplanan paralarla İngiltere'ye ısmarlanan gemilerin bedelleri tamamen ödenmiş, fakat gemiler teslim alınmadan Birinci Cihan Harbine dâhil olunmuş bulunduğundan, İngiliz Hükümetinden bedelini aldığı gemileri teslim etmemesi gibi bir emrivâki ile karşılaşılmıştır. İngiltere ile aramızda münâzaalı olan bu duruma son vermek ve milletin dişinden tırnağından artırarak Donanma Cemiyetine hediye eylediği milyonları İngiltere'ye bağışlamak da, son devrin Sahte kahramanlarından İnönü'nün, Lozandaki mârifetlerinden biri olmuştur. (Bkz: Kadir MISIROĞLU, — Lozan zafer mi, hezimet mi? 2. C...

Feyzioğlu'nun

Baştarafı 3. Sayfamızda)
ni görmek üzere son birkaç günlük gazetelere şöylece bir göz atmak kâfidir. Bu takdirde görülecektir ki, en son mârifetlerinden biri de, kapağımızda klişesini gördüğünü üzere, Feyzioğlu'na atfen neşrettikleri, «AP. MSP'ye teslim oldu.» tarzındaki cümledir.

Hakikaten bugün, böyle bir şey asla mevcud değildir. Ancak Demirel'in sun'î bir sûrette uysal gözükmesinden ve Erbakan'ın hakkını koparmak husûsundaki kararlılığından galat olarak ortaya atılan bu iddia, asla vârid değildir. Fakat, Feyzioğlu olanı değil, olması mümkün görüneni, daha doğrusu korkusunu ifâde etmiş bulunmaktadır. Bu sebeple Şe'niyete (realiteye) değil, -belki- müstakbele âid olup, Feyzioğlu'nun sıkıntısının asıl sebebini ifşâ edicidir!.

Hernekadar bu söz hükümet içindeki -vâki veya gayri vâki- ihtilâfları büyütmek, şümûllendirmek ve tarafları birbirlerine karşı tahrik maksadıyla söylenmiş ve bir günlük gazetenin manşetinde de bu maksatla yer almış ise de, asıl sâik, Feyzioğlu ve fikirdaşlarının şuur altlarını dolduran korkudan ibârettir. O halde, Feyzioğlu gibiler, varsın başlarını istedikleri kadar kuma sokmaya ve değişen Türkiye'nin maddî veya mânevî gerçeklerini görmemeye inatla devam edesunlar. Korkunun ecele bir fayda vermediği, milyon kere sâbit olmuş değil midir?!..

Kadir Mısıroğlu

Prof. Dr. Necmeddin Erbakan'ın sanayicilerle yaptığı toplantı (Foto, Sebil)

617 bin kişiye iş sahası açılıyor

ERBAKAN: BU BİR SEFERBERLİKTİR

Başvekil Yardımcısı ve Devlet Vekili, MSP Umumi Reisi Prof. Dr. Necmeddin Erbakan geçtiğimiz hafta içinde, değişik mihraklarda geniş akisler yapan bir toplantıda büyük sanayici temsilcileriyle görüştü. Türkiye'nin sanayi hamlesi hakkında projeksiyon vasıtasıyla hazırlanmış tabloları göstererek izahat veren Erbakan, 617 bin kişiye iş imkânı hazırladıklarını ifade ile **«Bunun adı seferberliktir.»** dedi.

Gecenin geç saatlerine kadar devam eden toplantıda beraberinde bazı Vekiller de hazır olduğu halde konuşan Erbakan'ı, sanayiciler büyük bir dikkat ve alâka ile dinlerken zaman zaman sözlerini alkışlarla kestiler. Erbakan sözlerine başlarken:

«Dünya ülkelerine baktığımız zaman Avrupa'da 31 tane müstakil ülke, 10 müstemleke ülke var. Afrika'da 47 müstakil, 10 tane müstemleke ülke var. Uzun asırlar bir müstemleke diyarı olan Afrika'nın bugün en çok müstakil ülkeye sahib kıt'a olduğuna dikkatinizi çekerim. Asya'da 39 müstakil, 6 müstemleke ülke, Avustral'ya bölgesinde 3 müstakil, 23 müstemleke ülke var. Güney Amerika'da 12 müstakil, 3 müstemleke; Kuzey Amerika'da 17 tane müstakil 20 tane müstemleke ülke var. Bunların yekûnu: 149 tane müstakil ülke, 68 tane müstemleke (bağımlı) ülke yapıyor. Bu 217 ülke bugün birbirleriyle yarışmaktadırlar.

Türkiye olarak hangi noktadayız?» dedi

Erbakan bu sorudan sonra Türkiye'nin 217 ülke arasında toprak büyüklüğü olarak 36. sırayı almakta olduğuna işaret ederek, Müslüman Ülkeler arasında ise yine toprak büyüklüğü nisbetiyle 14. sırada bulunduğunu belirtti. Erbakan bu sıralamayı yaparken Türkiye'nin Avrupa'da Sovyetlerden sonra en büyük toprak sahibi ülke olduğuna da dikkati çekti.

Sanayileşmek ihtiyacımıza ehemmiyetle temas eden Erbakan, Türkiye'nin zirai yapıdan sınaî yapıya intikâl devresini yaşamakta olduğuna temasla, başlattıkları «sanayi hamlesi» ni en ufak teferruatına kadar rakkamlarla izah etti.

«Sanayie tasarrufları meylettirmek için çok güçlü tedbirler getiriyoruz. Bunun adı seferberliktir.» diyen Erbakan, başlatılan devlet yatırımlarının hülâsasını bir büyük tablo üzerinde sanayicilere gösterirken bu 200 büyük tesisin içinde 627 bin kişinin çalışacağını bu kadar geniş bir istihdam hacmi hedef alındığını söyledi ve şöyle dedi:

«627 bin kişiye işyeri bulacak bir hamledir bu. Yatırım tutarı 234 milyar liradır. Bu 200 fabrika 1982'de 179 milyar liralık istihsal yapacaktır. İşçisine 43.5 milyar lira ödeyecektir. 161 milyar liralık ithalât ikâmesi yapacaktır. Bugüne kadar 50 senelik sanayimizin millî gelire katkısı 130 milyardır. Kurduğumuz sanayinin 6 senede ithalât ikâmesi 160 milyar liradır. Sanayide üretim 6 sene de yüzde yüz artacaktır.»

MSP lideri konuşmasına son verirken, bu seferberliğin icabettirdiği siyasî istikrar mevzuuna temas ederek, siyasi istikrarın Meclis'de kalabalık teşkil etmekle sağlanamayacağını ifade ile şunları söyledi:

«Siyasî istikrar zannedilmesin ki, Millet Meclisi'nde 250 veya 300 milletvekiline sahibolmakla elde edilir. Bu temelinden yanlış bir düşüncedir. TBMM'de 450 milletvekiline sahib olunduğu tek parti devrelerini uzun yıllar yaşadık, fakat, istikrar korunamadı. 250 milletvekiline bir tek partinin sahib olduğu yıllar yaşandı, yine istikrar sağlanamadı. Niçin? İstikrar denen şey, pazardan pırasa alınır gibi kilo ile ölçülerek birşey değildir de ondan dolayı.. İstikrar isteniyorda, devleti idare eden zihniyetin temelinde hakk'a bağlılık olacak.»

Bu açıklamasının son cümlesiyle uzun uzun alkışlanan Prof. Erbakan devamla şöyle dedi:

«İstikrar aranıyorsa memleketi idare eden zihniyetin kendi içinde istikrar olacak. Bu olmazsa istikrar temin edilemez. Bunların hepsi denenmiştir. İstikrarı devlet idaresindeki idare-i maslahatçılıkta değil, köklü icraatta, disiplinli ciddi çalışmada aramaya mecburuz. Başka türlü olursa Türkiye büyük felâketlere sürüklenir. Adalet ve istikrar esasıdır. Bunun için tedbirler şarttır. Çalışma hayatında Batı'dan gelen yanlış zihniyetleri silmeye mecburuz.»

Haftalık, tarafsız, siyâsi, edebî tarihî gazete ● Yıl: 2, sayı: 59 fiyatı 5 lira (yurtdışı bir misli)

Başyazarı ve Mes'ul Müdürü
Kadir MISIROĞLU

Umumî Neşriyat Müdürü:
Yılmaz YALÇINER

İdarehâne adresi: Vilâyet Han Kat: 3, No: 204 — İstanbul
Telefon: 26 38 96

Posta Çeki nu: 97 446
Dizgi: Sebil Matbaası,
Baskı: Fazilet Matbaası

Sebil

Everything
Devoted to the Truth (HAQQ)
An independent Muslim, Historical, Political and Literary Weekly.
P.O. BOX: 808
Istanbul — TURKEY
Representative of
Germany A. Rüştü BANAZ — Hasan DAMAR 33 Braunschweig Ekbert Str. 24 ● Postscheckonto nr. 37938-300 Hannover
Telefon: 0531-85033

● ABONE:

Yıllık abone bedeli 200 lira, altı aylık 100 liradır. Yurt dışı abone bedeli bir misli alınır. Yurt dışından (Avrupa'dan) abone olmak isteyenler, yukarıdaki adresleri kaydedilen Almanya temsilcilerimize müracaat ederler. Yurt içinden abone olacaklar abone bedelini Posta Çeki nu: 97 446'ya havale ile vaziyeti idarehanemize bildirirler

● İLÂN:

Neşriyatımıza aykırı görülen ilânlar alınmaz. İlânların siyah - beyaz sütûn santimi 50 liradır Kitap ilânlarında tenzilât yapılır. Arka kapak için dört renk ilân tam sayfa (üç sütûn) 5.000 lira

● DAĞITIM:

Ukaz Dağıtım Şirketi tarafından yapılmaktadır. Aboneler dışında toplu olarak gazete isteyenler doğrudan doğruya UKAZ, Vilâyet Han Kat 2 Cağaloğlu — Istanbul adresine müracaat etmelidirler. Toplu isteklerde gazetemiz 4 liradan gönderilir.